

“I know I’m pretty, but I have the femcel mindset”

Femcel-yhteisön identiteettien ja dynamiikan rakentuminen

Ada Jussila

Pro gradu –tutkielma

Digitaalisen kulttuurin, maiseman ja kulttuuriperinnön tutkinto-ohjelma

Digitaalinen kulttuuri

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Humanistinen tiedekunta

Turun yliopisto

3/2025

Turun yliopiston laatu järjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

Pro gradu -tutkielma

Digitaalisen kulttuurin, maiseman ja kulttuuriperinnön tutkimus, digitaalinen kulttuuri Ada Jussila

”I know I’m pretty, but I have the femcel mindset”: femcel-yhteisön identiteettien ja dynamiikan rakentuminen

Sivumäärät: 66

Tämä pro gradu -tutkielma tarkastelee r/femcelgrippysockjail-yhteisön identiteettien ja dynamiikan rakentumista sekä suhtautumista miehiin Reddit-alustalla. Femcel (female incel) viittaa naisiin, jotka kokevat elävänsä tahdonvastaisessa selibaatissa. Ilmiö on noussut esiin incel-kulttuurin rinnalla, mutta femcel-yhteisöt ovat kehittyneet itsenäisiksi ja irtisanoutuneet miesvaltaisista incel-ryhmistä. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten femcel-yhteisön jäsenten identiteetti rakentuu ja millainen dynamiikka vallitsee yhteisön sisällä sekä miten jäsenet suhtautuvat miehiin keskusteluiden perusteella.

Tutkimus on laadullinen ja perustuu Redditin r/femcelgrippysockjail-yhteisön keskusteluihin ja meemeihin. Aineisto (395 kommenttia ja 17 keskustelunaloitusta) on kerätty verkkoetnografisella tutkimusotteella vuonna 2024 ja analysoitu Braunin ja Clarken (2006) temaattisen analyysin menetelmällä. Analyysi keskittyy femcel-identiteetin eri muotoihin, yhteisön sisäisiin jännitteisiin sekä tapoihin, joilla femcelit käsittelevät omaa identiteettiään ja suhdetaan miehiin. Tutkimuksessa hyödynnetään aiempaa kirjallisuutta incel- ja femcel-ilmioistä eri näkökulmista.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että femcel-yhteisössä on havaittavissa kaksi pääsuuntausta: perinteiset femcelit ja toisen aallon femcelit. Perinteinen femceliys pohjautuu ajatukseen ulkonäköhiearkiasta ja yhteiskunnallisesta syrjäytymisestä, kun taas toisen aallon femcelit korostavat ironiaa, estetiikkaa ja dissosiaatiota. Yhteisön sisällä näiden ryhmien välillä esiintyy toisinaan vastakkainasettelua, mutta myös yhteistä kokemuksellisuutta yksinäisyydestä ja pettymyksestä ihmissuhteisiin. Femceleiden suhtautuminen miehiin vaihtelee ironisesta misandriasta resignaatioon. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että femcel-yhteisö toimii vertaistuen ja identiteetin muovaamisen tilana, jossa yksilöt voivat jakaa kokemuksiaan ja rakentaa yhteistä narratiivia. Tutkimuksessa kävi myös ilmi, että yhteisössä hyödynnetään femcelcore-estetiikkaa, ironiaa, meemejä ja populaarikulttuuriviittauksia osana identiteetin rakentumista ja vertaistukea. Femcelcore-estetiikan leikki identiteetin, mielenterveysongelmien ja ironisen misandrian kanssa heijastaa laajempia ilmiöitä digitaalisen kulttuurin ja sukupuolittuneen ulkopuolisuuden kentällä.

Tulevaisuudessa voisi olla hedelmällistä tutkia femcelcore-aineistoa muilla alustoilla, kuten esimerkiksi Instagramissa. Olisi myös mielenkiintoista tietää muuttuuko femcelcore tulevaisuudessa heteronihilismistä toiveikkuuteen tai jopa aktivismiin. Tällaiset tutkimukset valottavat nuorten naisten ajatusmaailmaa ja auttavat ymmärtämään heidän kokemuksiaan yksilökeskeisessä nyky-yhteiskunnassa.

Avainsanat: femcel, femcelcore, incel, verkkoyhteisöt, Reddit, verkkokeskustelut

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
1.1	Tutkimuskysymykset ja tavoitteet	5
1.2	Keskeiset käsitteet	5
1.3	Tutkimusaineisto	7
1.4	Temaattisen analyysin periaatteet ja soveltaminen	9
1.5	Tutkimuksen eettisyys	11
2	Identiteetit yhteisössä	13
2.1	Perinteinen femceliys	19
2.2	Femcelcore ja toisen aallon femcelit	21
3	Yhteisön dynamiikka	35
3.1	Samaistuminen	35
3.2	Vastakkainasettelu femceleiden kesken	40
3.3	Suhtautuminen miehiin	44
4	Johtopäätökset	57
	Lähteet	61

1 Johdanto

Vuoden 2023 keväällä osallistuin kurssille, jossa perehdyttiin verkkokeskustelukulttuurien tutkimukseen. Kurssilla tuli toteuttaa pienimuotoinen harjoitustyö, jonka aiheen valitsemisella minun ei tarvinnut juuri pääätäni vaivata – tulisin ehdottomasti tekemään sen Ylilaudan incel-keskusteluista. Sana *incel* on lyhenne englanninkielisestä ilmauksesta "involuntary celibate", joka tarkoittaa tahdonvastaisessa selibaatissa olevaa. Se viittaa henkilöihin, jotka kokevat, etteivät pysty muodostamaan romanttisia tai seksuaalisia suhteita, vaikka haluaisivat.¹

Ylilaudan incel-keskusteluiden lukeminen ja ylipäättään aiheeseen pureutuminen oli raskasta, mutta minulla oli suuri kiinnostus aihetta kohtaan. Keskustelut olivat täynnä toksista ja naisvihamielistä tekstiä – turhautuneiden (oletettavasti) miespuolisten käyttäjien purkauksia. Näitä lukiessa empatiakykyäni koeteltiin. Tämän kokemuksen kruunasi se, kun eräs miespuolinen läheiseni jostain syystä kesken tutkimukseni tokaisi minulle, että kyllä miesvihaakin on olemassa. Kommentti ei ollut varsinaisesti kovin mieltäylentävä, vaikka tietysti ymmärrän, että myös miehillä voi olla tällaisia kokemuksia. Tuntikausia naisvihaisen aineiston parissa vietetyn ajan jälkeen en kuitenkaan ollut valmis vastaanottamaan kyseistä heittoa.

Verkkokeskustelukulttuurien tutkimuksen harjoitustyön Ylilaudan ihmissuhdekeskusteluissa törmäsin uuteen ja kiinnostavaan termiin: femcel, joka viittaa naispuoliseen inceliin. Tämä herätti välittömästi mielenkiintoni, sillä olin ajatellut, että incel-termiä käytettäisiin sukupuolesta riippumatta. Perehdyin hetken femcel-ilmiön taustoihin, mutta tutkimus jäi lopulta taka-alalle.

Törmäsin graduseminaarin alussa sattumalta ranskalaisen feministisen bloggaaja ja aktivisti Pauline Harmangen pamflettiin *Miksi vihaan miehiä*, ja sen lukeminen toi mieleeni kevään kurssin sekä keskeneräisen tutkimukseni femceleiden maailmaan. Harmange julistaa pamfletissaan vihaavansa miehiä, vaikka elää heterosuhteessa miehen kanssa.² Tulin pohtineeksi, että liittykö misandria eli miesviha ja femcel-ilmiö jotenkin toisiinsa, kuten misogonia eli naisviha ja incelit? Millaista ylipäättään femcel-yhteisön keskinäinen vuorovaikutus on? Oivalsin pian, että pro gradu -tutkielma olisi loistava mahdollisuus palata tähän aiheeseen ja jatkaa tutkimusta siitä, mihin olin jäänyt.

---

¹ Malkki et al. 2021, 50.

² Harmange 2021, 9.

1.1 Tutkimuskysymykset ja tavoitteet

Tutkielmalla pyritään vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Miten femcel-yhteisön jäsenten identiteetit rakentuvat?
2. Miten ja millaisena femcel-yhteisön dynamiikka ilmenee keskusteluissa?
3. Miten yhteisön jäsenet suhtautuvat miehiin?

Tutkimuskysymysten avulla pyritään hahmottamaan r/femcelgrippysockjail-yhteisön toimintaa ja sen jäsenten identiteetin rakentumista. Ensimmäinen kysymys keskittyy siihen, miten femcel-yhteisön jäsenet muovaavat identiteettiään keskusteluissa – millaisia narratiiveja ja käsitteitä he käyttävät itsestään ja miten nämä rakentavat yhteisöllistä femcel-identiteettiä. Toinen kysymys tarkastelee yhteisön dynamiikkaa: millaisena se ilmenee keskusteluissa, millaisia sosiaalisia käytäntöjä ja vuorovaikutuksen muotoja jäsenet noudattavat sekä miten he tukevat tai haastavat toistensa näkemyksiä. Kolmas kysymys pureutuu siihen, miten miehiin suhtaudutaan yhteisössä. Keskusteluja analysoidaan sen suhteen, toistuvatko niissä esimerkiksi incel-yhteisöille tyypilliset vihamieliset diskurssit, vai esiintyykö miehiin liittyvässä puheessa erilaisia sävyjä ja tulokulmia.

Näiden kysymysten kautta tutkielma valottaa, miten tämä femcel-yhteisö toimii ja miten sen jäsenet rakentavat sekä yksilöllistä että kollektiivista identiteettiään. Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on selvittää femcel-yhteisön sosiaalista dynamiikkaa Reddit-alustalla. Tutkimus pyrkii kartoittamaan yhteisön vuorovaikutuksessa esiintyviä diskursseja sekä tunnistamaan keskusteluissa esiin nousevia teemoja ja aiheita. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten yhteisön jäsenten kielenkäyttö ja keskustelunaiheet heijastavat heidän käsitystään femceliydestä.

1.2 Keskeiset käsitteet

Tutkielmani käsitteet rakentuvat pääasiassa femcel- ja incel-ilmiöiden ympärille. *Incel* tarkoittaa siis tahdonvastaisessa selibaatissa elävää henkilöä, mutta tämä termi rinnastetaan useimmiten miehiin. *Femcel* puolestaan tarkoittaa naista, joka elää tahdonvastaisessa selibaatissa. Miesinceleistä löytyy runsaasti tutkimusaineistoa, kun taas femceleistä sitä on

toistaiseksi vähän.³ Tämä johtuu osittain siitä, että incel-ilmio on pitkään ollut keskiössä mediassa ja tutkimuksessa, erityisesti radikalisaatioon ja misogyniaan liittyen. Femcel-identiteetti sen sijaan on jäänyt vähemmälle huomiolle, sillä se ei samalla tavalla kytkeydy väkivaltaiseen ekstremismiin tai laajempiin yhteiskunnallisiin uhkakuviin.

Femcel-identiteettiä voi yhä pitää uutena, sillä termi "femcel" vakiintui vasta vuonna 2018 Redditin r/TruFemcels-yhteisön kautta. Vaikka femcel-termiä on voitu käyttää jo aiemmin epämuodollisesti, vasta r/TruFemcels toi esiin femcel-identiteetin erillisenä ilmiönä, joka eroaa miesincel-kulttuurista. Tämä itsenäistyminen näkyi myös siinä, että yhteisö ”irtisanoutui” miesinceleistä ja esimerkiksi hylkäsi misogynian ja antifeministiset narratiivit, jotka alkoivat olla incel-yhteisöissä vallitsevia teemoja. Näin ollen femcel-identiteetti on paitsi suhteellisen uusi myös itsenäinen, eikä sitä voi täysin rinnastaa miesincel-ilmioon.⁴

Hyödynnän tässä työssä eniten Johanssenin ja Kayn tutkimusta vuodelta 2024, jossa tutkijat jakavat femcelit kahteen pääryhmään: perinteisiin ja toisen aallon femceleihin. *Perinteiset femcelit* määrittelevät femceliyden pääasiassa ulkonäöllisestä epäviehättävyydestä ja ulkonäköhierarkiasta johtuvaan tahdonvastaiseen selibaattiin. *Toisen aallon femcelit* eivät enää keskity niinkään ulkonäköön, vaan enemmän muihin ominaisuuksiin, kuten mielenterveysongelmiin, persoonaan sekä *femcelcore-estetiikkaan*. Femcelcore-estetiikka edustaa ulkopuolisuuden tunnetta, toksista feminiinisyyttä, ”sotkuisia viboja” ja näiden asioiden romantisointia esimerkiksi meemien ja TikTok-videoiden kautta. Tällaisten meemien tärkein elementti on sen viesti tai sanoma, joka voi olla vakava, mutta se on naamioitu leikillisen visuaalisuuden raameihin. Johanssen ja Kay ovat myös kehitelleet käsitteen *heteronihilismi*, joka kuvaa sitä, kuinka heteroseksuaalisiin suhteisiin liittyvät pettymykset ja sukupuolittunut syrjäytyminen eivät johda poliittiseen aktivismiin, vaan resignaatioon eli luovuttamiseen ja alistumiseen.⁵

Femcel-meemeihin ja -keskusteluihin liittyy käsite *ironinen misandria*. Ironista misandriaa edustavat meemit ja keskustelut sisältävät liioiteltuja ja satiirisia väitteitä miehistä, ja toimivat feministisenä kritiikkinä ja tapana purkaa turhautumista miehiä kohtaan.⁶ Hyödynnän *toiseuttavan verkkokeskustelun* käsitettä kuvaamaan perinteisten ja toisen aallon femceleiden keskinäistä vuorovaikutusta. Toiseuttava verkkokeskustelu tarkoittaa keskustelua internetissä,

³ Evans & Lankford 2024. 917.

⁴ Kay 2022.

⁵ Johanssen & Kay 2024.

⁶ Know Your Meme: Misandry. <https://knowyourmeme.com/memes/misandry> ; Ging 2017. 640–641.

jossa tiettyjä yksilöitä tai ryhmiä kuvataan "muiksi" eli ulkopuolisiksi suhteessa "meihin".⁷ Lisäksi hyödynnän Hunnicuttin (2009) *patriarkaatin teoriaa* avaamaan yhteisön jäsenten suhtautumista miehiin. Hän tarkastelee patriarkaattia dynaamisena ja muuttavana rakenteena, joka ei ole yksi yhtenäinen systeemi, vaan ilmenee eri tavoin eri yhteiskunnissa ja historiallisina aikoina. Hän korostaa, että patriarkaatti ei ole vain miesten valtaa naisiin, vaan monimutkainen ilmiö, jossa sukupuoli, luokka, rotu ja muut valtarakenteet risteävät. Keskeinen ajatus on, että patriarkaatti ei ole staattinen, vaan sopeutuu ja muovautuu yhteiskunnallisten ja taloudellisten muutosten mukaan. Se voi olla voimakkaampi tai heikompi eri konteksteissa, ja sen vaikutus voi näkyä eri tavoin esimerkiksi perhe-elämässä, työmarkkinoilla tai poliittisessa päätöksenteossa.⁸

1.3 Tutkimusaineisto

Tutkimuksen kohteena on Redditissä toimiva femcel-yhteisö subreddit r/femcelgrippysockjail. Yhteisössä on tutkimuksen aikaan 49 000 jäsentä ja se on perustettu 25.5.2023. Tutkimuksen alustana toimiva Reddit on sosiaalinen verkostosivusto, jossa käyttäjät jakavat sisältöä eri aiheisiin keskittyvillä subredditeillä eli yhteisöillä. Käyttäjät voivat julkaista linkkejä, tekstiä, videoita tai kuvia, joita muut voivat äänestää ylös- tai alaspäin, jolloin suosituimmat sisällöt nousevat esiin. Reddit tarjoaa myös kommentointimahdollisuuden, mikä luo tilaa keskustelulle. Redditissä käyttäjät esiintyvät tyypillisesti nimimerkeillä ilman suoraa yhteyttä heidän todelliseen henkilöllisyyteensä. Tätä voidaan kutsua myös pseudonymiteetiksi, jota voidaan pitää eräänlaisena anonymiteettinä. Pseudonyymien käyttö voi madaltaa kynnystä yhteisöön liittymiselle ja henkilökohtaisten kokemusten jakamiselle. Tällainen anonymiteetti mahdollistaa avoimemman keskustelun arkaluontoisista aiheista ja vahvistaa alakulttuuri-identiteettien muodostumista.⁹ Vaikka Reddit on pääasiassa viihteen ja uutisten foorumi, yritykset voivat hyödyntää sitä markkinointiin ja asiakasyhteyksien luomiseen. Yritykset voivat esimerkiksi mainostaa, keskustella asiakkaiden kanssa tai seurata saamaansa palautetta.¹⁰

---

⁷ Vaahensalo 2021, 3.

⁸ Hunnicutt 2009, 558–559.

⁹ Massanari 2015, 330–331.

¹⁰ Anderson 2015, 8–10.

Tutkimuksen aineistona toimii yhden Redditin femcel-yhteisön meemit ja keskustelut, jotka on kerätty r/femcelgrippysockjail-yhteisöstä ja tallennettu aikavälillä 11.11.2024-13.2.2025 tietokoneelle Word-tiedostoon. Aineisto sisältää 395 kommenttia ja 17 meemiä tai muuta keskustelunaloitusta. En ole itse osallistunut yhteisön keskusteluihin; en ole esittänyt kysymyksiä enkä kommentoinut keskusteluja millään tavalla. Toimin siis ulkopuolisena havainnoitsijana tai ”urkkijana”, kuten Vainikka (2019) Ylilaudan naisvihakeskusteluja käsittelevässä tutkimuksessaan.¹¹ Aineiston käsittelyluvuissa keskustellaan paljon TikTok-aineistosta, sillä se liittyy olennaisesti femcelcoreen, jota Johanssen ja Kay tutkivat nimenomaan TikTokissa. Tämän tutkimuksen aineisto ei kuitenkaan sisällä TikTok-videoita, yhtä kuvakaappausta (kuva 2) lukuun ottamatta, joka on julkaistu jo alun perinkin kuvakaappauksena tutkimuskohteena toimivaan Reddit-yhteisöön.

Subreddit r/femcelgrippysockjail on pääasiassa naisinceleiksi eli femceleiksi identifioituville naisille tarkoitettu yhteisö, missä jaetaan erilaisia meemejä tai tekstipohjaisia keskustelunavauksia aiheeseen liittyen. Subredditin nimi tulee englannin kielen slangitermistä ”grippy sock jail”, joka viittaa psykiatriseen sairaalaan tai osastoon. Termi juontaa juurensa sairaaloissa ja psykiatrisissa laitoksissa potilaille annettavista liukuestesukista, jotka estävät liukastumisia. Näitä sukkia kutsutaan englanniksi ”grippy socks”. Ilmais ”grippy sock jail” on humoristinen tapa viitata psykiatriseen hoitoon. Kyseinen ilmaisu on Urban Dictionaryn mukaan yleinen verkossa käytetty nimitys.¹² Nimitys ”grippy sock jail” yhdistettynä alun femcel-sanaan viittaisi subredditin olevan jonkinlainen femceleiden psykiatrinen osasto, missä he voivat jakaa kokemuksiaan niin kuvien, meemien kuin tekstin muodossa.

Subredditin kuvauksessa on lause ”yandere psycho femcel girlfriend grippy sock jail”, jonka alussa mainitaan sana ”yandere”. Termi ”yandere” on peräisin japanilaisesta populaarikulttuurista, erityisesti anime- ja mangasarjoista. Se yhdistää sanat ”yanderu”, joka tarkoittaa ”olla sairas” tai ”henkisesti epävakaa”, ja ”dederere”, joka viittaa rakastavaan tai lempeään käytökseen. Yandere-hahmot ovat aluksi rakastavia ja huomaavaisia, mutta heidän rakkautensa voi muuttua pakkomielteiseksi ja johtaa epävakaiseen tai väkivaltaiseen käytökseen. Hahmojen käytöstä ohjaa pelko siitä, että joku muu vie heidän rakastettunsa, ja

---

¹¹ Vainikka 2019, 6.

¹² Urban Dictionary: *Grippy Sock Jail*.

https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Grippy+Sock+Jail&utm_source=chatgpt.com

he ovat valmiita äärimmäisiin tekoihin, kuten sieppaukseen tai murhaan, estääkseen tämän.¹³ Sanat yandere, psyko, femcel ja tyttöystävä, yhdistettynä termin ”grippy sock jail” kanssa, synnyttävät kuvan yhteisöstä, jonka jäsenet kokevat olevansa mieleltään epävakaita ja elävänsä tahdonvastaisessa selibaatissa, mutta elättelevät toivoa tietynlaisesta alistuvasta kumppanista ja irrationaalisesta seurustelusuhteesta. Subredditin nimi ja sen kuvaus heijastavat yhteisön tapaa käsitellä femcel-identiteettiin liittyviä teemoja ironisen huumorin ja japanilaisen populaarikulttuuriviittausten kautta.

Tutkimus on rajattu käsittelemään ainoastaan yhtä femcel-yhteisöä (r/femcelgrippysockjail) ja sen valikoituja julkaisuja ja keskusteluja. Valintakriteereinä olivat julkaisujen suosio (äänimäärät ja kommenttimäärät) sekä niiden edustavuus yhteisön keskeisten teemojen kannalta. Aineisto koostuu sekä kaikkien aikojen suosituimmista että ajankohtaisesti suosituimmista julkaisuista, mikä mahdollistaa sekä pitkäaikaisten keskusteluiden että hetkellisten trendien tarkastelun.

1.4 Temaattisen analyysin periaatteet ja soveltaminen

Tutkimus on laadullinen ja siinä hyödynnetään verkkoetnografiaa sekä temaattista analyysiä. Temaattinen analyysi auttaa tunnistamaan femcel-yhteisön keskusteluissa toistuvia aiheita ja rakenteita. Sen avulla voidaan kartoittaa keskeisiä teemoja, jotka ovat merkittäviä tämän yhteisön toiminnan ymmärtämisessä. Temaattinen analyysi soveltuu erinomaisesti laajaan valikoimaan erilaisia aineistoja, eikä se ole sidottu yksittäiseen aineistotyyppiin. Menetelmän joustavuus sallii sen käytön sekä tekstimuotoisessa että visuaalisessa aineistossa, sillä se mahdollistaa aineiston systemaattisen koodauksen ja teemojen tunnistamisen aineiston sisällöstä riippumatta.¹⁴ Se soveltuu siis hyvin myös visuaalisen sisällön, kuten meemien ja kuvien, analysointiin, joita on tärkeä tarkastella, sillä nämä voivat heijastaa yhteisön arvoja ja asenteita.

Hyödynnän verkkoetnografiaa tutkimuksellisen inspiraation lähteenä sekä tutkimusotteena, joka osoittautui hyödylliseksi etenkin kenttätöitä tehdessäni Redditissä, mutta nojaan enemmän Braunin ja Clarken (2006) temaattisen analyysin periaatteisiin. Tutkimusotteeni

---

¹³ Eisenbeis, Kotaku: *How to Identify Popular Japanese Character Types*. 20.8.2013 <https://kotaku.com/how-to-identify-popular-japanese-character-types-1169085239>

¹⁴ Braun & Clarke 2006, 97.

pohjana toimii Riikka Turtiaisen ja Sari Östmanin (2013) kehittämä verkkotutkijan huoneentaulu, joka on luotu oppaaksi verkkoaineistoja käsitteleville tutkijoille. Internet voi huoneentaulun mukaan olla tutkijalle sekä tutkimuksen kohde, lähde että työkalu – tai kaikkia näitä yhtä aikaa. Etenkin etnografisessa tutkimuksessa, se toimii myös tutkimusympäristönä. Tämä periaate toimii muistutuksena tutkijan vastuusta: hänen on tehtävä tietoisia valintoja ja tulkintoja, jotka kestävät kriittistä tarkastelua. Lähdekritiikki ja jatkuva reflektio ohjaavat tutkijaa kohti eettisesti kestäviä johtopäätöksiä.¹⁵ Tässä tutkimuksessa internet on ennen kaikkea tutkimusympäristö, mutta myös kohde, lähde sekä työkalu.

Braun ja Clarke (2006) esittävät temaattisen analyysin kuuden vaiheen menetelmänä, joka tarjoaa järjestelmällisen tavan analysoida laadullista aineistoa. Artikkelissaan he määrittelevät analyysimenetelmän askel askeleelta: tutustuminen aineistoon, koodauksen tekeminen, teemojen tunnistaminen, niiden tarkastelu ja määrittely sekä lopulta raportin kirjoittaminen. Tämä lähestymistapa korostaa tutkijan aktiivista roolia aineiston tulkinnassa ja teemojen valinnassa. Artikkelissa he myös korostavat, että teemat eivät yksinkertaisesti "nouse" aineistosta, vaan tutkijan tulee aktiivisesti tunnistaa ja luoda merkitykselliset yhteydet aineiston ja tutkimuskysymysten välillä. Heidän mukaansa analyysi voi olla joko aineistolähtöistä (induktiivista) tai teorialähtöistä (deduktiivista), ja se soveltuu monenlaisiin tutkimusasetelmiin, joissa pyritään ymmärtämään monimutkaisia ilmiöitä ja kokemuksia. Tutkimukseni on pääasiassa deduktiivista, sillä analyysini muotoutuu olemassa olevien teoreettisten käsitteiden pohjalta, jotka toimivat "linssinä" aineiston lukemisessa, koodaamisessa ja teemojen kehittämisessä.¹⁶

Analysoin aineistoni Braun ja Clarcken (2006) esittämän temaattisen analyysin mallin mukaisesti. Aloitin tutustumalla yhteisön sisältöön selailemalla sitä erilaisten suodattimien, kuten kaikkien aikojen suosituimmat tai viime aikojen suosituimmat julkaisut, avulla. Tämän jälkeen keräsin aineiston valikoimalla julkaisuja ja keskusteluja, jotka parhaiten edustivat yhteisön keskeisiä piirteitä. Kerätyn aineiston koodasin tunnistettujen pääteemojen mukaan, joita olivat perinteiset femcelit, toisen aallon femcelit, femcelcore, näiden ryhmien kohtaaminen keskusteluissa sekä keskustelut koskien miehiä. Näiden teemojen avulla pystyin tunnistamaan laajempia kokonaisuuksia ja kuvaamaan yhteisön identiteettejä, jäsenten välistä vuorovaikutusta sekä yhteisön suhtautumista miehiin. Lopuksi valitsin analyysiini edustavia

---

¹⁵ Turtiainen & Östman 2013.

¹⁶ Braun & Clarke 2006, 87.

esimerkkejä näistä teemoista. Pyrin samalla varmistamaan, että aineiston analyysi liittyy tiiviisti tutkimuskysymyksiini sekä aiempaan kirjallisuuteen.

Braun ja Clarke (2021) huomauttavat, että tutkijan omat kokemukset, arvot ja identiteetti vaikuttavat aina tutkimuksen toteutukseen ja tulkintaan, joten on syytä reflektoida tutkijan positiota tutkimuksessa.¹⁷ Oman nuoren naisen asemani vuoksi minulla on tiettyä sisäpiirinäkökulmaa, kuten kokemuksia naiseuteen ja yhteiskunnallisiin odotuksiin liittyvistä kysymyksistä. Vaikka en identifioitu femceliksi, ymmärrän kokemusten taustalla olevia ilmiöitä, mikä auttoi minua tulkitsemaan aineistoa empaattisesti mutta samalla kriittisesti. Femcel-ilmiö on arvolatautunut ja herättää voimakkaita mielipiteitä sekä yhteisön sisällä että sen ulkopuolella. Olen siksi pyrkinyt tietoisesti tunnistamaan ja refleктоimaan omia ennakkoletuksiani varmistaakseni, etteivät ne ohjaisi aineiston tulkintaa liikaa. Tämä reflektio toteutui esimerkiksi analyysin aikana kirjoittamieni reflektiivisten muistiinpanojen kautta.

1.5 Tutkimuksen eettisyys

Verkkoyhteisöjen tutkiminen tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia analysoida sosiaalisen median alustojen dynaamisia vuorovaikutusmalleja ja kulttuurisia ilmiöitä. Samalla se asettaa erityisiä eettisiä haasteita, jotka liittyvät yksityisyyden suojaan, aineiston käyttöön ja tutkimuksen vaikutuksiin. Eettiset kysymykset korostuvat erityisesti silloin, kun tutkittavana ovat arkaluonteiset yhteisöt, jonka jäsenet käsittelevät usein henkilökohtaisia ja herkkiä teemoja.¹⁸

Tutkimukseni eettiset näkökohdat painottuvat aineiston keräämiseen, anonymiteetin turvaamiseen ja verkkoyhteisön kunnioittamiseen. Aineistoni koostuu julkisesti saatavilla olevista Redditin r/femcelgrippysockjail-yhteisön keskusteluista, joita olen kerännyt passiivisen havainnoinnin menetelmällä. Tällä lähestymistavalla varmistetaan, että tutkimukseen ei liity vuorovaikutusta yhteisön jäsenten kanssa, mikä voisi vaikuttaa heidän toimintaansa tai kokemuksiinsa yhteisössä. Koska Redditin käyttäjät esiintyvät pääosin nimimerkeillä, heidän henkilöllisyyttään on vaikea yhdistää todellisiin identiteetteihin. Olen kuitenkin varonut käyttämästä tai näyttämästä edes käyttäjien nimimerkkejä, sillä pseudonyymiys ei takaa täydellistä anonymiteettia. Näin suojelen yhteisön jäsenten yksityisyyttä.

---

¹⁷ Braun & Clarke 2021, 15.

¹⁸ Turtiainen & Östman 2013.

Aineiston analyysi ja raportointi noudattavat tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) suosituksia.¹⁹ Valitun aineiston perusteet on esitelty luvussa 1.4, ja valintaa on ohjannut niiden kyky edustaa yhteisön keskeisiä vuorovaikutus- ja diskurssipiirteitä. Pyrin säilyttämään aineiston ja analyysin käsittelyssä neutraalin ja kunnioittavan sävyn, vaikka tutkimusaihe ja keskustelut saattavat herättää voimakkaita tunteita. Eettisen tutkimuskäytännön mukaisesti tunnistan oman roolini aktiivisena tulkitsijana ja pohdin kriittisesti, miten analyysivalintani vaikuttavat tutkimuksen johtopäätöksiin. Näin varmistan, että tutkimus paitsi tuottaa uutta tietoa myös kunnioittaa verkkoyhteisöä, josta aineisto on peräisin.

---

¹⁹ HKT-ohje 2023, 12.

2 Identiteetit yhteisössä

Tässä luvussa tarkastelen r/femcelgrippysockjail-yhteisön sisällä esiintyvää kahden tyyppistä identiteettiä – perinteisiä femceleitä sekä toisen aallon femceleitä.

Femceliyden ja femcel-identiteetin tarkasteluun tarvitaan ensin katsaus incel-ilmiöön, sillä femcel-yhteisö on syntynyt osittain sen vastapainoksi ja suhteessa siihen. Yksinkertaistettuna incel tarkoittaa tahdonvastaisessa selibaatissa elävää ihmistä eli henkilöä, joka ei pysty muodostamaan romanttisia tai seksuaalisia suhteita muiden kanssa. Incel-ilmiössä on kyse viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana internetin keskustelupalstoilla kehittyneestä alakulttuurista ja virtuaalisesta yhteisöstä. Ilmiön juuret ulottuvat vuoteen 1997, jolloin Alana-niminen nainen perusti Alana's Involuntary Celibacy Project -sivuston. Alun perin vertaistukiyhteisö oli tarkoitettu kaikille ja se vetikin puoleensa niin naisia kuin miehiä. Yhteisö oli siis tarkoitettu kaikille niille, jotka kokivat kumppanin löytämisen ja parisuhteen muodostamisen vaikeaksi.²⁰ Sitten ilmioistä ja yhteisöistä on kehittynyt selkeästi tummasävyinen ja naisvihamielinen, lähes yksinomaan miesten alakulttuuri ja verkkoilmiö.²¹ Incel-henkisiä keskusteluketjuja on ollut ja on edelleen lukuisilla englanninkielisillä verkkoalustoilla, esimerkiksi Redditissä sekä suomenkielisellä kuvalaudalla, Ylilaudalla.²²

Incelit kokevat elämänsä aikana jatkuvaa romanttista torjuntaa ja yhteiskunnallista syrjäytymistä, mikä on miesinceleiden kohdalla johtanut vihan ilmaisemiseen naisia ja yhteiskuntaa kohtaan. Jotkut uskovat, että heidän jatkuvan torjutuksi tulemisen syynä ovat ulkonäköön liittyvät tekijät (esimerkiksi kasvonpiirteet, pituus, etnisyys ja lihaksikkuus) sekä muut heistä riippumattomat seikat (kuten mielenterveyden ongelmat tai persoonallisuuspiirteet, kuten ujous). Miesincelit näkevät itsensä epäoikeudenmukaisten sosiaalisten hierarkioiden uhreina. Näiden hierarkioiden he katsovat perustuvan geneettisiin ominaisuuksiin, joita on vaikea tai mahdotonta muuttaa. Heidän näkemyksensä mukaan nämä hierarkiat ohjaavat naisten kumppanivalintoja, jättäen miesincelit vaille mahdollisuuksia seksuaalisiin tai romanttisiin suhteisiin.²³

---

²⁰ Moonshot: Incels: A Guide to Symbols and Terminology 2020; Sugiura 2021, 17.

²¹ Helm et al. 2022

²² Ks. esim. Farrell et al. 2019; Vainikka 2019.

²³ Hoffman et al. 2020, 565–587; Ribeiro et al. 2021, 1–11; Jaki et al. 2019, 240–268; Speckhard et al. 2021, 89–121; Van Brunt & Taylor 2020, 3–33.

Incel-yhteisöissä käytetään vuoden 1999 elokuvasta *The Matrix* inspiroitunutta ”pilleri”-käsitteistöä. Punaisen pillerin (*redpilled*) ottaminen tarkoittaa incelien mukaan sitä, että mies ”herää todellisuuteen”, jossa naiset ovat todellisuudessa etuoikeutetumpia kuin miehet, naisten kokema sorto on pelkkä myytti, ja että naiset itse asiassa haluavat perinteisiä sukupuolirooleja. Miehen, joka uskoo punaisen pillerin ideologiaan, ajatellaan voivan manipuloida naisia omaksi edukseen ja saavuttavan helpommin sekä seksiä että valtaa. Sinisen pillerin (*bluepilled*) ottanut mies noudattaa perinteisiä deittailukäytäntöjä, eikä ymmärrä incelien näkemystä ”todellisesta” yhteiskunnasta.²⁴

Mustan pillerin (*blackpilled*) ideologian ytimessä on radikaalin nihilistinen ja misogyninen maailmankuva, jonka mukaan naiset ovat peruuttamattomasti pinnallisia ja julmia. Toisin sanoen tämän ideologian mukaan naiset valitsevat miehen ainoastaan ulkonäön perusteella. Mustan pillerin ideologia tarjoaa yleensä vain kaksi vaihtoehtoa uuden hyväksytyn todellisuuden edessä: joko hyväksyä kohtalonsa incelinä tai pyrkiä muuttamaan yhteiskuntaa omaksi eduksi – mikä nähdään mahdolliseksi lähinnä massaväkivallan ja terrorin, ei politiikan tai muiden muutoksen keinojen kautta. Kaikki ”coping mekanismit” tai *copet* eli selviytymiskeinot, jotka eivät muuta epäoikeudenmukaista järjestelmää, nähdään halveksittavina. Näihin kuuluvat myös yritykset kieltää mustan pillerin ”todellisuus”.²⁵

Mustan pillerin maailmankuvan omaavat incelit uskovat, että seksuaalisen vapauden lisääntyminen on johtanut tilanteeseen, jossa seksi ja parisuhteet eivät jakaudu tasaisesti kaikkien miesten kesken, vaan naiset valitsevat kumppanikseen ensisijaisesti miehiä, jotka vastaavat parhaiten yleisiä kauneusihanteita. Incel-yhteisöissä näitä ulkonäöltään ja statukseltaan haluttuja miehiä kutsutaan Chadeiksi. Chad on incel-kulttuurissa arkkityyppinen valkoinen alfauros, joka on täydellinen vastakohta incelille niin fyysisiltä ominaisuuksiltaan kuin rajattomalta pääsyltään intiimeihin suhteisiin ja seksiin. Chadit edustavat eugeniikan ja valkoisen ylivallan ihanteita, jotka korostavat arjalaismiehille ominaisia piirteitä: pitkä, atleettinen, kulmikas leukalinja, hyvä varustus ja tuuheat hiukset.²⁶

Tämän ideologian mukaan hierarkian keskitasolla ovat niin sanotut ”normot” eli tavalliset miehet, joilla on vaihtelevasti menestystä ihmissuhteissa. Hierarkian alimmalle tasolle

---

²⁴ Malkki et al. 2021, 50; Moonshot: Incels: A Guide to Symbols and Terminology, 2020, 4.

²⁵ Kay 2022. 36–37; New America: Misogynist Incels and Male Supremacism – Red Pill to Black Pill. <https://www.newamerica.org/political-reform/reports/misogynist-incels-and-male-supremacism/red-pill-to-black-pill/>

²⁶ Moonshot: Incels: A Guide to Symbols and Terminology, 2020, 4.

sijoittuvat incelit, jotka kokevat jäävänsä täysin vaille romanttisia ja seksuaalisia suhteita. Chadin naispuolinen vastine on Stacy, jota pidetään kauneusihanteiden ja sosiaalisen hierarkian huipulla. Stereotyyppisen käsityksen mukaan Stacy valitsee kumppanikseen aina Chadin, mikä incel-yhteisön mukaan vahvistaa ajatusta siitä, että parinmuodostus ei ole sattumanvaraista tai henkilökohtaisista valinnoista kiinni, vaan sitä ohjaavat pysyvät biologiset ja geneettiset tekijät. Näiden tekijöiden uskotaan määrittävän ihmisen aseman hierarkiassa jo syntymästä lähtien, eikä niitä voi muuttaa esimerkiksi omalla käytöksellä, luonteella tai elämäntavoilla.²⁷ Becky edustavat suurinta osaa naispopulaatiosta ja ovat Stacyjä alemmassa asemassa. Beckyjä pidetään ulkonäöltään "keskivertoina" ja heidän sosiaalisen asemansa katsotaan olevan alhaisempi. Incelien mukaan heidän SMV-arvonsa ('Sexual Market Value', eli seksuaalinen markkina-arvo, joka perustuu fyysiseen viehättävyyteen) sijoittuu asteikolla 3–7/10.

Kuten Stacyt, myös Becky haluavat muodostaa suhteita Chadien kanssa. Incelien uskomusten mukaan Becky kuitenkin tyytyvät keskitason normomiehiin, kun he saavuttavat "The Wallin" eli 25 vuoden iän, jonka incelit määrittelevät ikärajana, jolloin naisten seksuaalinen vetovoima alkaa heiketä.²⁸ Kyseistä ilmiötä kutsutaan naisten hypergamiaksi ja 80/20-periaatteeksi. Näiden käsitteiden mukaan naiset pyrkivät parisuhteissa aina "ylöspäin," valiten kumppaneikseen vain viehättävimmät ja/tai varakkaimmat miehet. 80/20-periaate väittää, että 80 % naisista kilpailee ylimmän 20 %:n miesjoukosta, joka koostuu yhteisön mukaan viehättävimmistä ja halutuimmista miehistä. Tämä johtaa tilanteeseen, jossa 80 % miehistä joutuu kilpailemaan jäljelle jäävästä 20 % naisista. Ylimpään 20 %:iin kuuluvia miehiä kutsutaan siis Chadeiksi, ja incelien mukaan naisten hypergaminen käyttäytyminen saa heidät hakeutumaan näiden miesten seuraan, koska Chadit nähdään houkuttelevimpina ja voimakkaimpina mahdollisina kumppaneina.²⁹

Vuonna 2018 ensimmäisen incel-yhteisön perustajaa Alanaa haastateltiin BBC:n radio-ohjelmassa. Ohjelmassa hän kertoi yhteisön synnystä ja selitti, miten yhteisö oli ystävällinen paikka, missä ihmiset saivat vertaistukea tilanteisiinsa. Alana jätti yhteisön 2000-luvun alussa ja oli tyytyväinen siihen, että yhteisö jatkoi olemassaoloon vielä muiden jäsenien käsissä. Eräänä päivänä, lähes 15 vuotta myöhemmin, hän näki feministisen lehden kannessa tarinan Elliot Rodgerista. Toukokuussa 2014 22-vuotias Rodger surmasi kuusi ihmistä ampuma- ja

²⁷ Moonshot: Incels: A Guide to Symbols and Terminology 2020. 4; Kay 2022.

²⁸ Moonshot: Incels: A Guide to Symbols and Terminology 2020. 4–5.

²⁹ Gothard 2020, 24; Cottee 2021, 96.

puukotushyökkäyksessä Isla Vistassa, Kaliforniassa, ennen kuin teki itsemurhan. Ennen kuolemaansa hän oli jakanut 141-sivuisen manifestin, jossa hän ilmaisi syvään juurtuneen naisvihansa. Tämä viha kumpusi syvästä turhautumisesta hänen neitsyyteensä. Huhtikuussa 2018 Torontossa asuva Alek Minassian julkaisi Facebookissa viestin: "Incel-kapina on jo alkanut... Kunnia Ylivertaiselle Herrasmiehelle Elliot Rodgerille!". Pian tämän jälkeen hän ajoi pakettiautolla väkijoukkoon ja surmasi kymmenen ihmistä. Alana sanoi olevansa järkyttynyt tapahtumista ja siitä, että incel-termin merkitys on muuttunut väkivaltaiseksi ja misogynistiseksi, erityisesti näiden edellä mainittujen väkivallantekeojen jälkeen.³⁰

Kayn (2022) mukaan Alanan perustama verkkosivusto osoittaa, että tahdonvastainen selibaatti itsessään ei ole väkivaltainen, rasistinen, maskuliininen tai naisvihamielinen tila. Hänen mukaansa sekä miehet että naiset voivat yhä tänäkin päivänä määritellä itsensä inceleiksi. Kuitenkin naisten, eli femcelien, asema on kiistanalaisempi, nimittäin laajalle levinneen kulttuurisen käsityksen mukaan jokainen nainen voisi halutessaan saada seksiä miehiltä. Tämän uskomuksen vuoksi femceleitä ei useinkaan pidetä aidosti tahdonvastaisessa selibaatissa elävinä, vaan heidän sinkkuutensa nähdään omana valintanaan. Incel-yhteisöissä heitä saatetaan kutsua "volceleiksi" eli vapaaehtoisessa selibaatissa oleviksi naisiksi, joiden ajatellaan olevan liian nirsoja kumppanivalinnoissaan. Heitä kohtaan esiintyy myös misogynististä trollausta miesinceleiden taholta, ja heidän oikeutensa määritellä itsensä inceleiksi kyseenalaistetaan jatkuvasti.³¹

Tämä tekee femceleiden asemasta erityisen hankalan: he ovat kaksinkertaisesti marginalisoituja. Toisaalta he eivät sovi valtavirran kauneusihanteisiin tai romanttisiin normeihin, mikä vaikeuttaa heidän mahdollisuuksiaan muodostaa suhteita. Toisaalta he eivät myöskään saa yhteisöllistä tunnustusta incel-identiteetilleen, vaan heidän kokemuksensa yksinäisyydestä ja syrjäytymisestä mitätöidään.³² Femcelit ovat yksi ryhmä laajemmassa naisten verkkoyhteisöjen kokonaisuudessa, jota Kay (2024) kutsuu *femosfääriksi*. Alkuperäiset femcel-yhteisöt ovat syntyneet vastauksena *manosfääriin*³³ vaikutusvallan kasvuun, erityisesti vuoden 2018 jälkeen. Niiden tavoitteena oli puolustaa naisten oikeuksia ja

---

³⁰ Taylor, BBC News: The woman who founded the incel movement. 30.8.2018.
<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45284455>

³¹ Kay 2022, 31.

³² Ibid.

³³ Manosfääri määritellään yleisesti joukoksi yhteisöjä, joita yhdistää kiinnostus miesten asioihin, joihin myös incel-yhteisöt kuuluvat. Manosfääri liitetään usein verkkohäirintään ja tosielämän väkivaltaan. Ks. esim. Ribeiro et al. 2020.

etuja sekä vastustaa naisvihamielisten ryhmien organisoitunutta toimintaa.³⁴ Femcel-yhteisöjen, kuten usein muidenkin yhteisöjen, tarkoitus myös on olla ympäristö vertaistuen saamiselle ja antamiselle. Ryhmän muilta jäseniltä, joilla on samankaltaisia kokemuksia tai tunteita, voi saada emotionaalista tukea. Tämä korostuu erityisesti siksi, että femceleiden kokemuksia yksinäisyydestä ja romanttisesta torjunnasta kyseenalaistetaan sekä valtavirrassa että incel-yhteisössä.

Femcelit jakavat monia kokemuksia miesinceleiden kanssa: osa kokee olevansa syrjittyjä ”seksuaalisilla- tai deittailumarkkinoilla”, joita ”korkeatasoiset” naiset monopolisoivat haalimalla miesten huomion, ja missä epäviehättäviltä naisilta evätään mahdollisuus kokonaiseen romanttisten kokemusten valikoimaan sekä sosiaalisiin hyötyihin, joita halutuksi tulemiseen liittyy. Femcelosfääriin sisältyy erilaisia ja toisinaan ristiriitaisia ajatussuuntauksia, jotka muistuttavat manosfääriin pilleri-ideologioita. ”Pinkin pillerin” teorian mukaan ajattelevat naiset määrittelevät itsensä radikaalifeministeiksi (radfem) ja edistävät ”Women Going Their Own Way” -liikettä, jonka separatismiin tähtäävät tavoitteet muistuttavat aiempaa poliittisen lesbouden liikettä³⁵. Toiset taas identifioituvat ”punaisen pillerin” ottaneiksi ja antifeministeiksi. Lisäksi osa haluaa pakkomielleisesti ”päästä” femcelyydestä ja saavuttaa miesten hyväksyntä ja huomio.³⁶

Johanssen ja Kay (2024) esittävät, että femcelyyden mediavälitteinen ilmiö on kehittynyt kahteen suuntaan populaarikulttuurissa vuodesta 2018 lähtien. Ensimmäinen muoto, *perinteinen femcelyys*, nousi hetkellisesti julkisuuteen r/TruFemcels-yhteisön kautta vuosina 2018–2019, mutta yhteisön Redditistä poistamisen jälkeen se hajosi pienempiin ja epäaktiivisempiin ryhmiin. Toinen muoto, *toisen aallon femcelit ja femcelcore-estetiikka*, on (alun perin) TikTokissa levinnyt femcelyyden uusi muoto, joka hyödyntää femcel-termiä mutta tekee sen leikkisämmässä ja ironisemmassa sävyssä.³⁷

Perinteisen femcel-keskustelun mielletään tapahtuvan useimmiten esimerkiksi Johanssenin ja Kayn (2024) artikkelin mukaan nimenomaan Redditin tyyllisillä sosiaalisen median alustoilla, kun taas femcelcore rakentuu TikTokissa lyhyiden videoiden varaan, joissa korostuvat ironia,

³⁴ Kay 2024, 2.

³⁵ Poliittinen lesbous on feminismiin piirissä 1970- ja 1980-luvuilla syntynyt ajatussuuntaus, jonka mukaan naisten tulisi hylätä heteroseksuaaliset suhteet poliittisena tekona ja kieltäytyä olemasta tekemisissä miesten kanssa intiimeissä tai seksuaalisissa suhteissa. Tämän ideologian tavoitteena oli haastaa patriarkaaliset valtarakenteet ja naisten alisteinen asema yhteiskunnassa, koska heteroseksuaaliset suhteet nähtiin usein sellaisina, joissa naiset alistuvat miehille. Ks. esim. Jeffreys 1993.

³⁶ Pizzimenti & Penna 2024, 766.

³⁷ Johanssen & Kay 2024, 16.

itseymmärrys ja dissosiaation estetiikka. Johanssenin ja Kayn mukaan femcelcore viestii ensisijaisesti ”vibella” tai ”fiiliksillä”, ja sen hallitsevia tunnetiloja ovat turtunut pettymys ja melankolia. Päällisin puolin se vaikuttaa olevan irti perinteisestä femosfääristä, jonka keskiössä ovat esimerkiksi ulkonäköhierarkiat.³⁸

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä esiintyy molempia: perinteistä femceliyyttä sekä femcelcore-estetiikkaa ja toisen aallon femceleitä (femcel 2.0). Monesti nämä kaksi femceliyyden ilmenemistapaa on sekoittunut keskenään ja viestimisen käytännöt ovat monimuotoisia – niin tekstiä, kuin kuvia ja meemejä. Yhteisön jäsenten identiteettien muodostuminen ei ole selkeää, eivätkä ne ole yksiselitteisiä. Yhteisön sisäisessä vuorovaikutuksessa nousee esille useita erilaisia ajatuksia ja suuntauksia, kuten femosfäärissä yleensäkin.

Yhteisön julkaisuista suuri osa on meemejä, joten on aiheellista tarkastella niitä ensin teoreettisesta näkökulmasta. Limor Shifmanin mukaan internetmeemi (nettimeemi) tarkoittaa digitaalista ilmiötä, jossa joukko yhtenäisiä digitaalisia elementtejä ja sisältöjä, kuten muotoja tai asenteita toistuvat ja leviävät verkossa. Meemit syntyvät toistensa inspiroimina, eli niiden tekijät ovat tietoisia aiemmista versioista ja niitä jaetaan, muokataan ja jäljitellään laajasti eri käyttäjien toimesta internetissä.³⁹ Meemejä pidetään yleisesti huumorina – vitseinä, joita jaetaan joko pienemmissä piireissä tai laajemmin mm. viihteen vuoksi. Samalla meemit kuitenkin välittävät viestejä, tietoa ja merkityksiä. Niiden tulkinnasta tekee haastavan se, että ne ovat lähtökohtaisesti humoristisia, mutta voivat samalla sisältää syvällisiä ja vakavia sanomia. Esimerkiksi meemi sosiaalisesta eristäytymisestä saattaa sekä naurattaa että herättää surua.⁴⁰ Tämä on merkittävä huomio, sillä yhteisön meemeissä esiintyy huumorin ja vakavan sanoman yhteen kietovia meemejä. Meemit eivät siis ole pelkästään viihdettä, vaan niillä on myös merkittävä rooli identiteetin rakentamisessa ja ryhmäytymisessä. Shifman on tutkinut, miten meemit vaikuttavat kulttuuristen identiteettien muotoutumiseen ja näkymiseen verkossa. Hänen tutkimuksensa osoittaa, että meemit ovat tärkeä ja merkittävä tapa ilmaista arvoja, kiinnostuksen kohteita ja poliittisia näkemyksiä. Tämä tekee niistä vahvan välineen kulttuurisen viestinnän ja identiteettipolitiikan kannalta.⁴¹ Meemejä esiintyy etenkin luvussa 2.2, jossa paneudutaan toisen aallon femceleihin ja femcelcore-sisältöön.

---

³⁸ Johanssen & Kay 2024, 16.

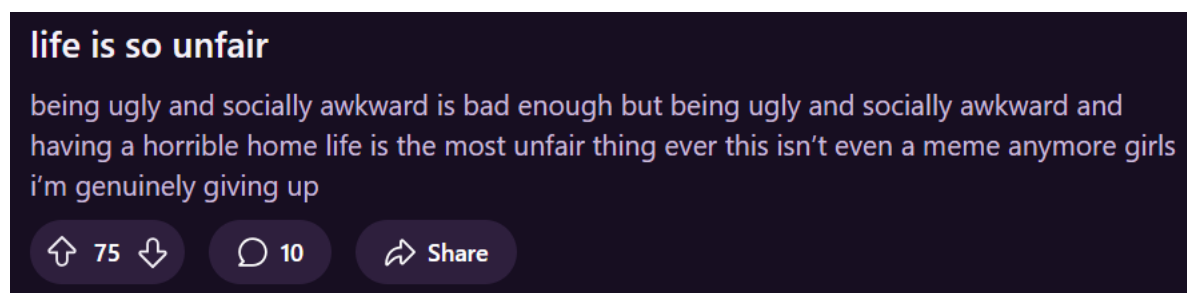
³⁹ Shifman 2014, 41.

⁴⁰ Mähkä, Saarikoski & Peltonen 2022, 433.

⁴¹ Shifman 2014.

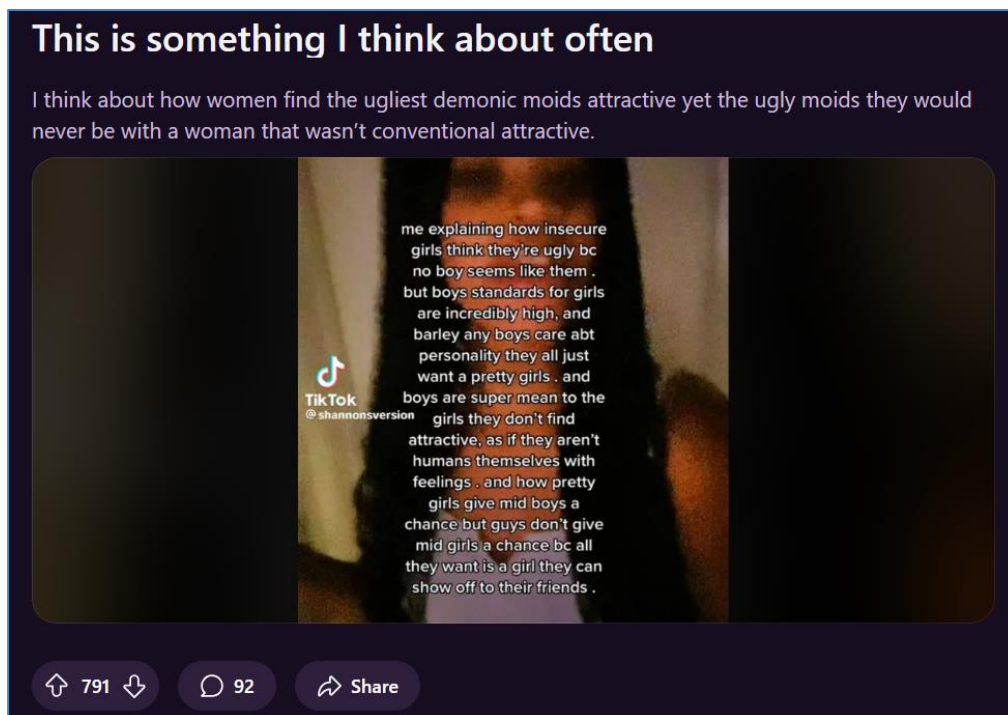
2.1 Perinteinen femceliys

Perinteiseksi mielletty femceliys ilmenee yhteisössä mm. tekstillisessä muodossa esiintyvissä keskustelunaloituksissa, missä kerrotaan omista elämäntilanteista, joihin erityisesti ulkonäölliset aspektit ja/tai sosiaaliset taidot vaikuttavat kirjoittajien näkökulmasta negatiivisesti.

Kuva 1. Esimerkki perinteisestä femcel-keskustelunavauksesta.

Kuvassa 1. on esimerkki tekstipohjaisesta keskustelunavauksesta, joka lukeutuu perinteiseen femceliyteen. Kirjoittaja kertoo elämänsä olevan epäreilua, sillä hän kokee olevansa ruma, omaavansa puutteelliset sosiaaliset taidot, eikä ole tyytyväinen elämäänsä kotona (vanhempiansa luona?). Keskustelunaloittaja sanoo, ettei tilanne ole enää hauska (*"this isn't even a meme anymore"*) ja toteaa lopussa luovuttavansa, joka viittaa itsetuhoisuuteen. Tällaiset julkaisut ovat tyypillisiä perinteisissä femcel-keskusteluissa, joissa keskeistä on intensiivinen turhautuminen, ulkopuolisuuden ja epätoivon ilmaisu. Postaus seuraa r/TruFemcels-yhteisölle tyypillistä kaavaa: siinä yhdistyy tunne elämän peruuttamattomasta epäonnistumisesta, itsensä ulossulkeminen romanttisista ja sosiaalisista mahdollisuuksista sekä fatalistinen lopputoteamus, joka viittaa tilanteen muuttumattomuuteen. Ilmaisu *"this isn't even a meme anymore"* on merkittävä, sillä se viestii huumorin ja ironian taakse piiloutuneen kivun ”murtautumisesta” esiin. Femcel-kulttuurissa ja laajemmin internetin alakulttuureissa meemejä käytetään usein keinona keventää tai etäännyttää omaa pahaa oloa. Kun kirjoittaja toteaa, ettei kyseessä ole enää meemi, hän yrittää viestiä, että vitsailun ja itseironian suojaava etäisyys on romahtanut, ja viesti on muuttunut aidosti henkilökohtaiseksi ja ahdistavaksi. Tämänäyttypiset postaukset heijastavat perinteisen femceliyden yhteisöllistä dynamiikkaa, jossa toisiaan tukevat mutta samalla negatiivisuutta vahvistavat tunteenilmaisut synnyttävät yhteisön sisäisen narratiivin. Fatalistinen ajattelu ja ulkopuolisuuden korostaminen voivat luoda kehämäisen rakenteen, jossa negatiiviset tunteet vahvistuvat toistuvasti.

Kuva 2. Kuvakaappaus TikTok-videosta, jonka tekstissä puhutaan ulkonäköhierarkiasta.

TikTok-videon kuvakaappauksessa (kuva 2) tuodaan esille ulkonäköhierarkia, joka on incel-yhteisöiden sisällä kehittynyt teoria, jonka mukaan parisuhteet ja seksuaaliset suhteet perustuvat ulkonäön määrittämään yhteiskunnalliseen hierarkiaan. Tällainen ajatusmaailma rinnastuu pinkin pillerin ideologiaan, joka perustuu ajatukseen, että seksuaalisesti epäviehättävät naiset ovat yhteiskunnan ulkonäkökeskeisen kulttuurin uhreja.⁴²

Kuvakaappauksessa näkyvässä tekstissä sanotaan, että ”poikien” standardit ”tytöille” ovat erittäin korkeat, ja että pojat haluavat ainoastaan mahdollisimman kauniin tyttöystävän, eivätkä välitä persoonasta lainkaan. Tekstissä sanotaan myös, että pojat käyttäytyisivät ilkeästi tyttöjä kohtaan, joita eivät miellä hyvännäköisiksi, eivätkä pitäisi näitä tyttöjä edes ihmisinä. Lisäksi lopussa todetaan, että kauniit tytöt antavat ”keskinkertaisille” pojille mahdollisuuden, toisin kuin pojat. Tässä keskustelunaloituksessa on sekoittunut perinteiselle femceliydelle tyypillistä ulkonäkökeskeistä puhetta sekä femcelcorelle tunnuksenomainen TikTok-video, josta kuvakaappaus on otettu. Videon tekstissä korostuu ”teinimäisyys” mm.

⁴² Kay 2022; Penna & Pizzimenti 2024.

työttelyn ja pojittelun muodossa, joka on myös noussut esimerkiksi Johanssenin ja Kayn (2024) tutkimuksen femcelcore-aineistosta.⁴³

2.2 Femcelcore ja toisen aallon femcelit

Vuonna 2022 Charlotte Colombo kirjoitti lehtiartikkelin *2022 is the year of the 'femcel'* Metro-lehteen, jossa hän kertoo femcel-termin kokeneen muodonmuutoksen.⁴⁴ Hazel Bergeron-Stokes⁴⁵ (2023) kuvaa blogikirjoituksessaan, kuinka femcel-identiteetti on muuttunut vilpittömästä yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemuksen ”surkuttelusta” itseironiseksi tavaksi omaksua ja juhlistaa ristiriitaisia tunteita. Negatiiviset leimat eivät enää näyttäydy pelkästään haavoittavina, vaan niitä hyödynnetään tietoisesti satiirin ja itsereflektiivisen huumorin keinoin.⁴⁶ Fiona Ward kirjoitti vuonna 2023 Glamour-lehteen artikkelin *What are femcels? The truth about the internet subculture*, jossa hän käsittelee femcel-termin kehittymistä sosiaalisessa mediassa. Hänen mukaansa termi on muuttunut keinoksi rakentaa identiteettiä verkossa, usein yksinäisyyttä, ulkopuolisuutta ja jopa ihmissuhteiden ”toksisuutta” romantisoiden. Ward kuvailee femcelcore-estetiikkaa vaihtoehtoistraditionaalisenä tyylinä, johon liittyvät esimerkiksi Sofia Coppolan elokuva *The Virgin Suicides* ja Larry Peercen elokuva *The Bell Jar*, joka perustuu Sylvia Plathin samannimiseen romaaniin sekä tietynlainen häpeilemätön ”toksinen feminiinisyytys”.⁴⁷

Tekstipohjaisesta kokemusten jakamisesta on siirrytty visuaalisempaan muotoon, kuten meemeihin ja TikTok-videoihin. Bergeron-Stokesin mukaan nykypäivän femcel-meemit tunnistaa omaleimaisesta tyylistään, jossa yhdistyvät ”omituisuuden” (eng. quirkyness) estetiikka, haavoittuvuus, *sad girl* -symboliikka ja itseironinen huumori. Ne rakentavat vahvasti sukupuolittunutta tunneilmaisua ja käsittelevät kokemuksia ulkopuolisuudesta ja yksinäisyydestä. Toisin kuin radikaalit incel-yhteisöt tai femcel-identiteettiä yhteisöllisyyden vahvistamiseen käyttävät ryhmät, nämä meemit nivovat yhteen ristiriitaisia tunteita ja synnyttävät monitulkintaisia kertomuksia naisten asemasta ja itsearvostuksesta. Hän myös toteaa, että vaikka femcel-meemit nojaavat vahvasti esteettisiin elementteihin, niiden voima

⁴³ Johanssen & Kay 2024, 10.

⁴⁴ Colombo, Metro: 2022 is the year of the 'femcel'. 20.3.2022. <https://metro.co.uk/2022/03/20/2022-is-the-year-of-the-femcel-what-you-need-to-know-16308546/>

⁴⁵ Bergeron-Stokes on kirjoittaja, joka on keskittynyt tutkimaan uusliberaaliutta ja postfeminismiä vastustavia diskursseja meemien, taiteen ja arkisten vuorovaikutusten kautta.

⁴⁶ Bergeron-Stokes: Femcel memes and resistance within meme subcultures. 1.4.2023.

⁴⁷ Ward, Glamour: What are femcels? The truth about the internet subculture. 1.3.2023. <https://www.glamourmagazine.co.uk/article/what-are-femcels>

perustuu tunteisiin ja samaistuttavuuteen, ja tämä erottaisi ne selkeästi ”-core”-meemeistä, jotka painottavat ensisijaisesti visuaalista ja esteettistä ilmaisua.⁴⁸ Olen tässä samaa mieltä, sillä meemien sanoma nousee huomattavasti tärkeämmäksi elementiksi, kuin estetiikka. Kuitenkin visuaalisuudella on usein tärkeä tehtävä, sillä monissa meemeissä korostetaan sen sanoman ja visuaalisuuden ristiriitaisuutta, ja tällä tavoin pyritään tuomaan esille toisen aallon femceliyden epäsovinnaisuutta. Sen sijaan, että femcelcore olisi pelkästään ”huutamista tyhjyyteen”, kuten Bergeron-Stokes esittää⁴⁹, Johanssen ja Kay kuvaa sitä tyhjyyden ”kuratoinniksi” – yritykseksi muuttaa pettymys, toivottomuus ja nihilismi esteettiseksi kokonaisuudeksi. Johanssenin ja Kayn TikTok-videoaineistossa tyhjyyden esteettisyyttä rakennetaan erityisesti kehon, sukupuolen ja heteroseksuaalisuuden kautta, mikä heijastaa nykyajan ahdistuksia ihanteellisen naiseuden, romanttisten suhteiden ja mielenterveysongelmien ympärillä.⁵⁰

Tutkimuksessaan Johanssen ja Kay (2024) kehittivät käsitteen *heteronihilismi*, joka kuvaa, kuinka heteroseksuaalisiin suhteisiin liittyvät pettymykset ja sukupuolittunut syrjäytyminen eivät johda poliittiseen aktivismiin, vaan resignaatioon eli luovuttamiseen ja alistumiseen. Tämä termi yhdistää Asa Seresinin (2019) heteropessimismin, eli heterosuhteiden kriittisen mutta passiivisen tarkastelun, sekä Robyn Marascon (2020) naisten nihilismin, jossa patriarkaaliseen järjestykseen turhautuminen ei enää johda yrityksiin ja aktiivisuuteen tilanteen muuttamiseksi. Johanssenin ja Kayn mukaan heteronihilistinen asenne on erityisen näkyvä femcelcoressa, joka ei enää pääasiassa perustu analyttiseen keskusteluun, vaan ironisiin, esteettisesti hiottuihin ja yksilökeskeisiin (TikTok) julkaisuihin.⁵¹

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä esiintyy runsaasti femcelcorea edustavia kuvia, meemejä sekä tekstiä. Yhteisön sisältöä selatessa tulee tunne, kuin olisi jossain ikuisissa tyttöjen pyjamabileissa – keskustelunaiheet, meemit ja sisältö ylipäättään vaihtelee miehistä, ihmissuhteista ja sukupuolinormeista aina mielenterveyteen, seksuaaliseen turhautumiseen ja populaarikulttuuriin. Johanssenin ja Kayn tutkimasta TikTok-videoaineistosta poiketen, r/femcelgrippysockjail vaikuttaa toisinaan hyvin toksiselta, mielenterveysongelmia sekä ennalta-arvaamatonta, dominoivaa ja manipuloivaa käytöstä ihannoivalta yhteisöltä.

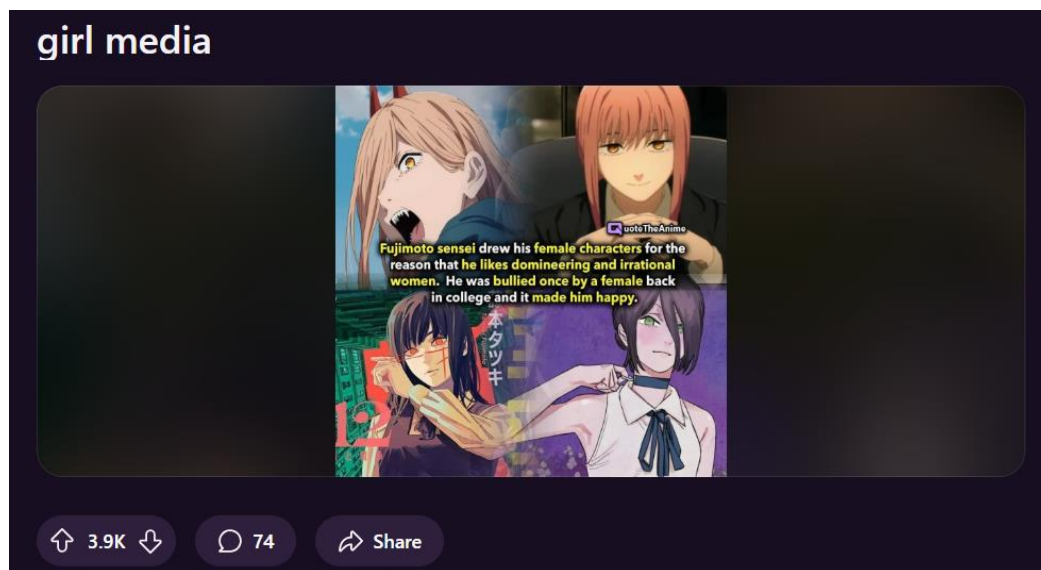
⁴⁸ Bergeron-Stokes: Femcel memes and resistance within meme subcultures. 1.4.2023.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ Johanssen & Kay 2024, 13.

⁵¹ Johanssen & Kay 2024, 13–16.

Seuraavaksi käyn läpi erilaisia esimerkkejä aineistosta, jotka kuvailevat sen femcelcoreen viittaavaa sisältöä parhaiten ja antavat yhteisöstä täten mahdollisimman laajan ja edustavan kuvan.

Kuva 3. Manga-artisti Tatsuki Fujimotoa käsittelevä meemi.

Japanilainen populaarikulttuuri, kuten manga ja anime, on vahvasti läsnä tässä yhteisössä, kuten Johanssenin ja Kayn TikTok-videoaineistossa, mistä kuva 3 on hyvä esimerkki. Meemissä väitetään, että manga-artisti Tatsuki Fujimoto luo naishahmonsa dominoiviksi ja irrationaaliksi, koska hän koki korkeakouluaikoinaan joutuneensa naisen kiusaamaksi, joka teki hänet onnelliseksi. Tämä ei ole pelkästään internetin spekulatiota, vaan Fujimoto itse on kertonut tämän vaikuttaneen hänen hahmosuunnitteluunsa.⁵² Tämä resonoi erityisesti toisen aallon femceleiden keskuudessa, jossa fiktio toimii sekä ihailun että samaistumisen välineenä. Monille yhteisön femcelille juuri Fujimoton hahmojen intensiivisyys, arvaamattomuus ja tunnekuohut ovat samaistuttavia piirteitä – toisin kuin perinteisessä mediassa esiintyvät yksiuotteiset naishahmot, jotka on usein kirjoitettu vain miesten katseen (male gaze) kautta.⁵³

Femcelcore-estetiikka hyödyntää animelle ja mangalle ominaista liioiteltua tunneilmaisua ja visuaalisuutta, joka yhdistetään synkkään huumoriin ja fatalistiseen naiskuvaan. Fujimoton teokset, kuten *Chainsaw Man*, rikkovat perinteisiä naisrepresentaatioita ja tarjoavat hahmoja,

⁵² Fandomwire: Tatsuki Fujimoto's Obsession with "Domineering and irrational women" in Chainsaw Man had the Most Absurd Origin Story. 16.11.2024. <https://fandomwire.com/tatsuki-fujimotos-obsession-with-domineering-and-irrational-women-in-chainsaw-man-had-the-most-absurd-origin-story/>

⁵³ Oliver 2017.

jotka eivät mahdu perinteiseen "hyvän tytön" muottiin. Tämä tekee niistä erityisen kiinnostavia yhteisölle, jonka jäsenet tuntevat olevansa yhteiskunnallisista normeista poikkeavia. Naishahmot, kuten Makima tai Power, voidaan nähdä sekä fantasiana että peilikuvana: hahmot ovat hallitsevia, voimakkaita ja pelottavia, sekä samalla irrationaalisia ja tunne-elämältään kaoottisia. Nämä ovat piirteitä, joita yhteisön toisen aallon femcelit korostavat osana omaa identiteettiään. Tässä kontekstissa Fujimoton hahmot toimivat varmasti ihailun kohteina ja hahmoina, jollaisina yhteisön uuden aallon jäsenet haluavat itsensä nähdä.

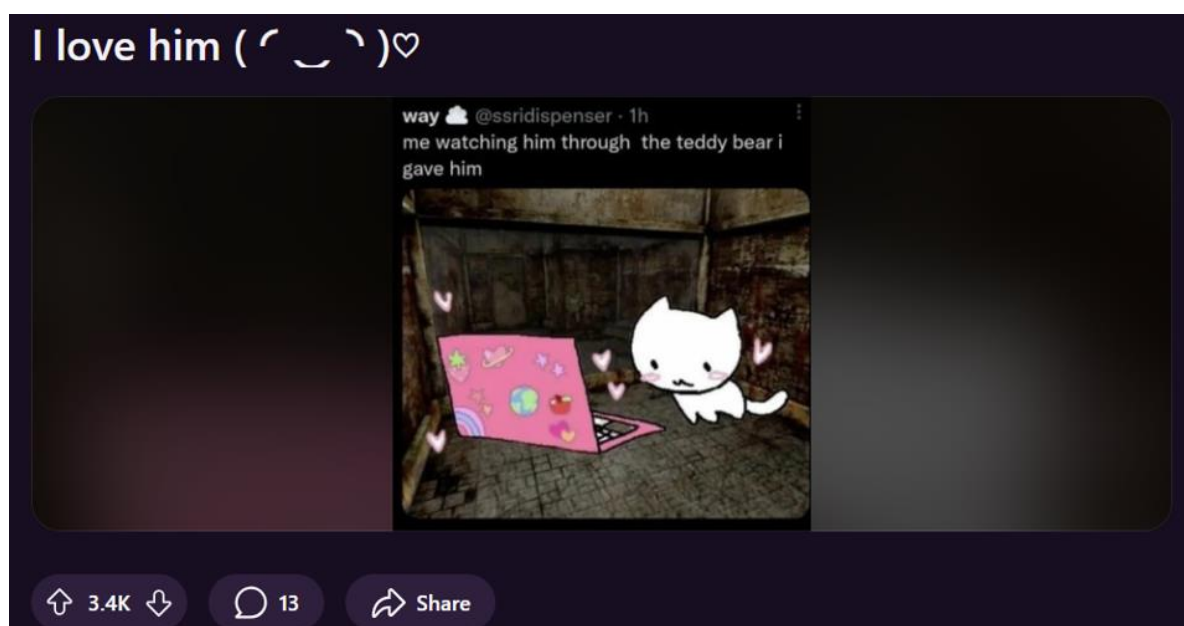

Kuva 4. Meemi, jossa nainen ehdottaa gore-videoiden katsomista yhdessä.

Irrationaalista käytöstä esittävistä meemeistä kuvan 4 meemi käsittelee femceliä, joka ehdottaa epävarmoin elein oletettavasti miespuoliselle henkilölle, että he katsoisivat yhdessä videoita kiinalaisista tehdasonnettomuuksista LiveLeak-sivustolta. Meemin toinen henkilö vaikuttaa pelokkaalta, sillä hänen kätensä hikoilevat ja hän on soittamassa hätänumeroon.

Tämän meemin kaltainen asetelma korostaa femcelcore-meemeihin kuuluvaa sosiaalista epäkonventionaalisuutta ja ironista itserepresentaatiota, jossa hahmot esitetään epäsovinnaisina ja jopa tahattoman uhkaavina. Meemi hyödyntää kontrasteja ja epäsovivuutta – siinä yhdistyy naiivin oloinen lähestymistapa ja äärimmäisen synkkä sisältö, mikä luo sekä humoristisen että häiritsevän vaikutelman. Meemi heijastelee femcelcore-estetiikan tapaa leikitellä sosiaalisten normien ja sukupuolittuneiden toimintatapojen ja odotusten kanssa. Perinteisesti naisiin liitetään miellyttävä ja sovinnaisten käytös, mutta femcel-meemit

kääntävät tämän odotuksen päälle esittämällä femcelit sosiaalisesti kömpelöinä ja omituisista aiheista kiinnostuneina, mikä tuo esiin yhteisölle ominaista ironista huumoria ja tapaa esittää naiseutta uudella, epäsovinnaisella tavalla. Lisäksi meemi kommentoi femcelcore-ilmiölle keskeistä dissosiaatiota ja internet-kulttuurin vaikutusta tunneilmaisuun.⁵⁴ LiveLeak on tunnettu äärimmäisistä ja häiritsevistä videoistaan⁵⁵, joita kutsutaan gore-videoiksi⁵⁶ ja niiden mainitseminen seuranhakutilanteessa rikkoo perinteiset vuorovaikutuksen säännöt. Tämä viittaa myös nihilistiseen tunnetilaan, jossa kulutetaan shokeeraavaa ja makaaberia verkkosisältöä.

Kuva 5. Salakuvaamista esittävä meemi.

Kuvan 5 meemissä on kissa (minähahmo), joka on vaaleanpunaisen tarroilla koristellun kannettavan tietokoneen ääressä katsomassa mahdollisesti ihastuksensa (joka voisi päätellä meemin sävyn perusteella olevan yksipuolista) kohdetta kameralla, jonka kissa eli ”minähahmo” on upottanut pehmonalleen ja antanut miehelle.

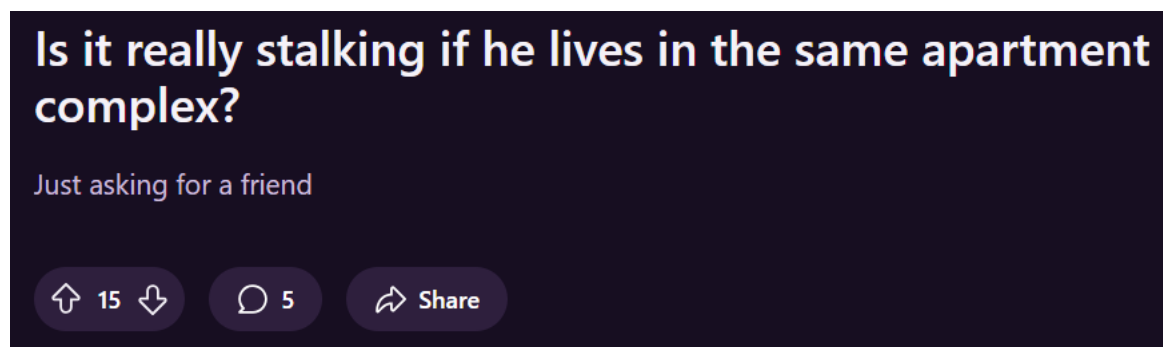
⁵⁴ Johanssen & Kay 2024.

⁵⁵ Ks. esim. Yeo, Mashable: LiveLeak is finally dead after 15 years. 6.5.2021.

<https://mashable.com/article/liveleak-dead-shut-down>

⁵⁶ Gore-videot sisältävät tosielämän kuolemia, väkivaltaa ja tappoja, joita esimerkiksi LiveLeakissa jaettiin kaikkien nähtäville. Ks. esim. Hardy & Stewart, IDS: Gore and violent extremism: How extremist groups exploit ‘gore’ sites to view and share terrorist material. 29.6.2023. https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/gore-and-violent-extremism-how-extremist-groups-exploit-gore-sites-to-view-and-share-terrorist-material/

Kuten Johanssen ja Kay ovat todenneet, femcelcore rakentuu ironian, esteettisyyden ja epätoivon ympärille. Kuvan 5 meemi edustaa tätä estetiikkaa yhdistämällä perinteisesti "söpöön" ja feminiiniseen kuvastoon liittyviä elementtejä, kuten pastellisävyjä ja sydämiä, mutta samalla se välittää kertomuksen yksipuolisesta ihastuksesta ja romanttisiin ihmissuhteisiin liittyvän kontrollin puutteesta. Meemissä kissa tarkkailee ihastuksensa kohdetta etäältä pehmonalleen upotetun kameran kautta, mikä kuvastaa femcelcorelle tyypillistä resignaatiota ja passiivista suhtautumista romanttisiin suhteisiin.⁵⁷

Kuva 6. Yhteisön jäsen kysyy, onko hänen toimintansa "stalkkausta".

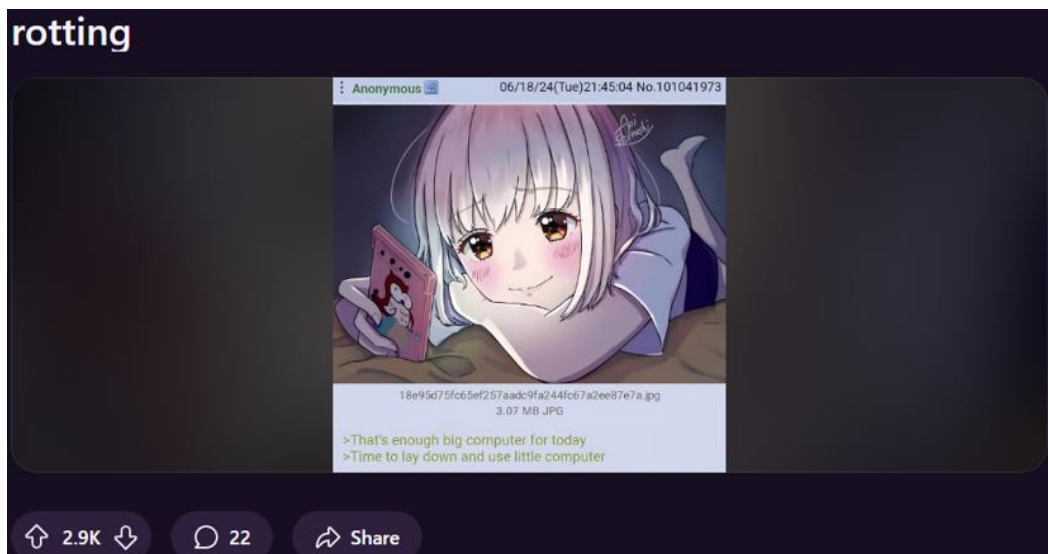
Kuvassa 6 on aiempaan meemiin (kuva 5) liittyvä tekstipohjainen aloitus, jossa keskustelunaloittaja tiedustelee, luokitellaanko hänen toimintansa "stalkkaukseksi"⁵⁸, jos tämä kohde asuu samassa asuinkompleksissa. Kommenteissa hän kertoo katsovansa ikkunan takaa tätä miespuolista henkilöä pelaamassa videopelejä. Yhteisössä jaetaan sosiaalisesti epäsovinnaisia tai pakkomielteisiä kokemuksia tavalla, joka häilyy vakavuuden ja ironian rajamailla, josta kuva 6 toimii esimerkkinä. Tässä yhdistyy toisen aallon femceleiden toisinaan ilmenevä pakkomieltisyys sekä perinteiseen femceliyteen mielletävä tekstipohjainen viesti omasta elämästä.

Julkaisun saamat kommentit, kuten "you can do it just don't get caught" ja "not at all lmao", osoittavat, kuinka yhteisön jäsenet tasapainoilevat ja leikittelevät vakavuuden ja ironian välillä. Stalkkaaminen esitetään tässä kontekstissa pikemminkin leikillisenä ja hyväksyttävänä kuin haitallisena tai ongelmallisena. Tässä esiintyvä ilmiö liittyy ajatukseen, jossa naisten harjoittama stalkkaaminen nähdään vaarattomana tai jopa huvittavana, toisin kuin miesten

⁵⁷ Johanssen & Kay 2024, 14.

⁵⁸ Stalkkaaminen tarkoittaa toisen ihmisen ja hänen asioidensa seuraamista ilman lupaa ja se juontuu englannin kielen sanasta "stalking".

vastaava käytös, jota pidetään uhkaavana tai kontrolloivana.⁵⁹ Femcelcore-diskurssissa pakkomielteinen kiinnostus kohdetta kohtaan ei näyttäyty pelottavana, vaan osana toisen aallon femceleiden epäsovinnasta tapaa toimia, kun kyse on romanttisista tai seksuaalisista suhteista. Samalla kommentit heijastavat tapaa, jolla tässä femcel-yhteisössä romanttinen ulkopuolisuus voi ilmetä pakkomielteisyytenä ja estetiikkana, jossa ihastuksen kohde asetetaan saavuttamattomaksi ja etäiseksi hahmoksi. Kun stalkkaaminen on naisten toteuttamaa, sitä ei tässä kontekstissa pidetä vakavana rikkomuksena, vaan ennemminkin harmittomana, jopa ymmärrettävänä tekona.⁶⁰

Kuva 7. Femceleiden elämää tietokoneiden ääressä kuvaava meemi.

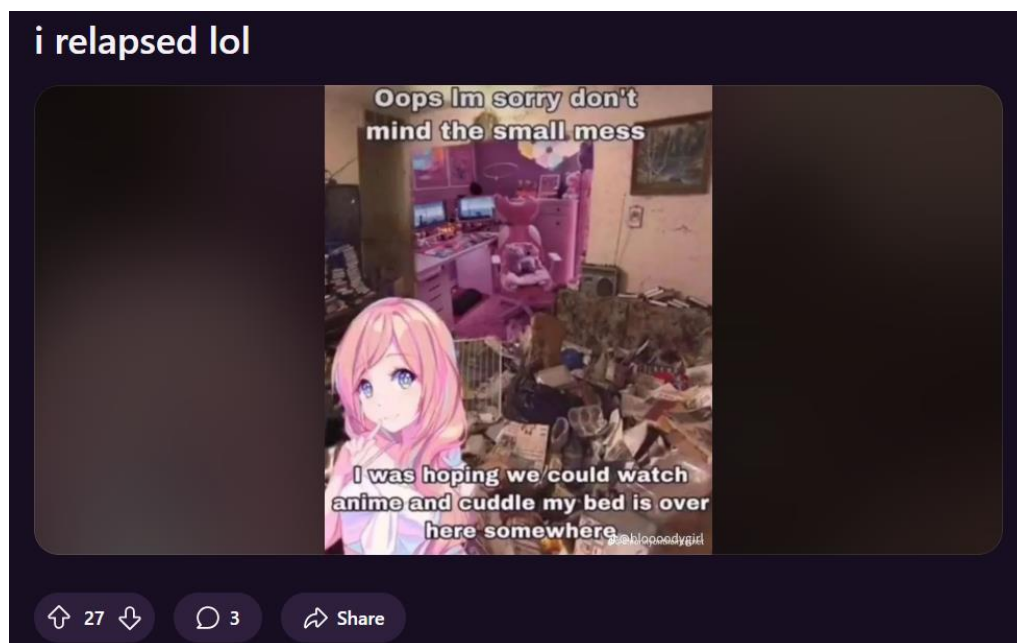
Yllä oleva meemi (kuva 7) kuvaa femceleiden elämää, johon tietokoneet ja ”onlinessa” oleminen liittyy vahvasti.⁶¹ Meemissä ilmennetään sitä, miten varsinaiselta tietokoneelta siirrytään jossain vaiheessa (päivän aikana) ”pienen tietokoneen” eli puhelimen äärelle makuuasentoon. Meemi kuvaa digitaalisen olemassaolon keskeisyyttä femcel-kokemuksessa, jossa suuri osa ajasta kuluu verkossa – joko keskusteluyhteisöissä, sosiaalisessa mediassa tai passiivisesti sisältöä selaten. Siirtyminen tietokoneelta puhelimeen ei ole pelkästään humoristinen toteamus, vaan se kuvastaa jatkuvaa digitaaliseen maailmaan uppoutumista, jossa ”verkkotodellisuus” ja fyysinen todellisuus sekoittuvat keskenään. Lisäksi meemi voi heijastaa passiivisuuden ja dissosiaation tunnetta, joka liittyy femcelcore-ilmioon laajemmin. Makuuasennossa puhelimen selaaminen on toiminta, joka yhdistetään laiskotteluun, apatiaan

⁵⁹ Lambert et al. 2013, 39–50.

⁶⁰ Ibid.

⁶¹ Johanssen & Kay 2024. 9.

tai eräänlaiseen epäaktiiviseen olemisen tilaan, jossa elämä kulkee ruudun välityksellä ilman konkreettista toimintaa. Tämä voi viitata sosiaaliseen eristytymiseen ja vieraantumiseen, jotka ovat yleisiä teemoja femcel-yhteisöissä. Tällaista arkista ja helposti samaistuttavaa kuvastoa käytetään femcelcore-sisällöissä, joissa digitaalinen elämä nähdään sekä lohtuna että vankilana. Internet tarjoaa tilan, jossa voi paeta todellisuuden pettymyksiä ja torjuntaa, mutta samalla se syventää eristytymisen tunnetta, kun päivät kuluvat pääasiassa näyttöjen äärellä. Meemi kiteyttää tämän ironisella ja itseään parodioivalla tavalla, mikä tekee siitä sekä koomisen että surullisen tunnistettavan.

Kuva 8. Meemi sotkuisesta makuuhuoneesta.

Sotkuisuus on yksi femcelcoren tunnusmerkeistä⁶², jota yllä oleva meemi (kuva 8) ilmentää. Tämän meemin kohdalla sotkuisuus näyttäytyy sekä visuaalisena elementtinä että sen sisältämänä tunnetilana. Se viestii paitsi arjen hallinnan puutteesta, myös laajemmasta eksistentiaalisesta tunteesta, jossa järjestyksen ylläpitäminen voi tuntua turhalta, ja se kuvataan naisen ”quirkynä” eli omalaatuisena ominaisuutena. Kuitenkin, vaikka meemi vähättelee huoneen epäjärjestyksestä ja antaa ymmärtää, että vierailija keskittyisi mieluummin animeen kuin ympärillä vallitsevaan kaaokseen, sotkuisuuden kuvauksella on syvempiä ulottuvuuksia. Se korostaa kyvyttömyyttä ylläpitää järjestyksestä ja mielenterveydellisiä haasteita, jotka muuntuvat esteettiseksi itseilmaisuksi. Tässä kontekstissa sotkuisuus ei ole

⁶² Johanssen & Kay 2024, 9–12.

pelkästään merkki välinpitämättömyydestä tai toiminnanohjauksen vaikeuksista, vaan myös affektiivinen tila, jossa ympäristön hallinnan puute heijastaa sisäistä kaotisuutta tai mahdollisesti elämän merkityksettömyyden tunnetta.⁶³ Meemissä luodaan myös kontrastia siistin vaaleanpunaisen tietokonepöydän ja hyvin sotkuisen lattian välille. Tämä visuaalinen jännite tai ristiriita voi viestiä siitä, että tietokone ja sen ympäristö muodostavat naiselle merkityksellisen tilan, jossa hallinta säilyy, kun taas muu ympäristö on jäänyt huomiotta. Toisaalta se voi myös alleviivata tietokone- ja nörttikulttuurin keskeistä roolia femcel-identiteetissä: tietokonepöytä on pyhä tila, jossa ”toimijuus” säilyy, kun taas fyysinen maailma – edustettuna lattian sotkuna – jää taka-alalle. Näin ollen meemissä sotkuisuus ei ole vain vitsailua tai humoristinen elementti, vaan myös keino näyttää, miten eristäytyminen ja nettiyhteisöt menevät tässä elämäntilanteessa reaalimaailman arjen edelle. Meemi toimii myös vastalauseena sille, miten naisten odotetaan aina olevan siistejä ja huoliteltuja.⁶⁴

Kuva 9. Mielenterveyteen liittyvä meemi.

Kuvan 9 alkuperäisen tekstin kirjoittaja sanoo, ettei hänen (oletettavasti) seurustelukumppani ”ghostannutkaan”⁶⁵, vaan olikin vain psykiatrisella osastolla. Tämä teksti on jaettu r/femcelgrippysockjail-yhteisöön ja julkaisija kysyy uudelleenjulkaisun yhteydessä, että kuka heidät on ”löytänyt” tai on kuullut heistä. Tämä kuva itsessään kuvaa mentalcel-tyyppistä

⁶³ Adams 2020.

⁶⁴ Thébaud, Kornrich & Ruppanner 2021.

⁶⁵ Ghostaaminen tarkoittaa ihmissuhteen äkillistä ja yksipuolista katkaisemista lopettamalla kaiken viestinnän ilman selitystä. Se on erityisen yleistä romanttisissa suhteissa ja deittailussa, mutta sitä tapahtuu myös ystävyysuhteissa ja jopa työelämässä. Ks. esim. Freedman et al. 2024.

diskurssia, jossa identifoidutaan mielenterveysongelmaisiksi⁶⁶, josta tekstin alkuperäinen kirjoittajakin puhuu leikilliseen sävyyn. Tekstin kirjoittaja ei pidä psykiatrisella osastolla olemista järin vakavana (*”she was just in the psych ward, let’s goooooo”*), eikä se vaikuta haittaavan häntä, että tällä seurustelukumppanilla on mielenterveysongelmia, vaan juhlii sitä, ettei tämä päättänyt suhdetta yksipuolisesti ilman kommunikaatiota.

Kuva 9 sai osakseen seuraavanlaisia, kuvaan samaistuvia kommentteja:

1. *Literally me* (72 upvoteta)
2. *When I went there they let me keep my phone* (6 upvoteta)
3. *Me 4 months ago. Bonus points: happened right after I tried the shit outta my hair with bleach* (18 upvoteta)

Yllä olevat kolme kommentoijaa samaistuu kuvan sanomaan. Jää kuitenkin epäselväksi, esimerkiksi kommentin 1 (*”literally me”* – suom. kirjaimellisesti minä) kohdalla, että samaistuuko hän tekstin tilanteeseen tekstin kirjoittajan vai tämän seurustelukumppanin näkökulmasta. Voisi olettaa, että hän samaistuu seurustelukumppanin näkökulmaan ja mielenterveysongelmiin, sillä kyseessä on naisille suunnattu, nimeä *r/femcelgrippysoc* kjaail kantava subreddit. Eräs jäsen kertoo kommentissa 2 omasta kokemuksestaan ja saaneensa pitää puhelimensa joutuessaan osastolle. Kommentissa 3 puolestaan kommentoidaan suoraan kuvaan ja hän toteaa olleensa samanlaisessa tilanteessa 4 kuukautta sitten. Lisäksi tämä (psykiatriselle osastolle joutuminen?) tapahtui heti, kun hän yritti vaalentaa hiuksiaan radikaalisti.

Hiusten vaalennusyrityksen yhdistäminen mielenterveysongelmiin tuo väkisinkin mieleen Britney Spearsin ja hänen mielenterveytensä romahtamisen, jonka yhteydessä hän leikkasi hiuksensa, ja käyttäytyi ennalta-arvaamattomasti julkisella paikalla vuonna 2007. Spears joutui saman vuoden keväällä psykiatriseen hoitoon mielenterveysongelmiensa vuoksi.⁶⁷ Britney Spearsin mielenterveyden romahtamisen aikaan otetuista kuvista on tehty sittemmin meemejä, joiden sanomassa on usein jotain mielenterveysongelmiin liittyvää. Spearsin tapausta ei käsitelty vakavana terveysongelmana, vaan speaktaakkelina, joka täytti juorulehdet

---

⁶⁶ Kay 2022, 38.

⁶⁷ Vatka, Iltalehti. Mitä tapahtui Britney Spearsille? – Tähdien spekuloidaan olevan vangittuna ja lähettävän julkisia avunpyyntöjä. 8.7.2020. <https://www.iltalehti.fi/viihdeuutiset/a/c0019c7e-a87b-4243-9fde-8f449b4c0dd2>

ja loi uusia internet-meemejä. Esimerkiksi COVID-19-pandemian aikaan syntyi kuvan 10 meemi arvioimaan, millainen karanteenin vaihe ihmisillä on menossa.

What stage of quarantine are you?

Kuva 10. Britney Spears -meemi. Lähde: KnowYourMeme.com.

Kuvan 10 meemi käyttää erilaisia kuvia Britney Spearsista – alkaen hänen viattomasta poptähtivaiheestaan uran alkuvaiheessa ja päättyen hänen julkiseen romahdukseensa. Se kutsuu katsojaa tunnistamaan ja arvioimaan omaa henkistä tilaansa COVID-19-karanteenin aikana meemin antamalla asteikolla 1–9. Ioana Literatin (2021) visuaalinen essee tutkii, miten COVID-19-pandemian aikana levinneet meemit auttoivat ihmisiä ymmärtämään maailmaa ja pitämään yhteyttä toisiinsa epävarmoina aikoina. Literat analysoi itselleen merkityksellisiä meemejä eri näkökulmista – henkilökohtaisesta, yhteisöllisestä ja laajemmasta yhteiskunnallisesta perspektiivistä. Tällä esseellä hän osoittaa, kuinka meemien jakaminen ja niistä käydyt keskustelut auttoivat häntä käsittelemään pandemia-ajan haasteita ja tuntemaan yhteenkuuluvuutta muiden kanssa.⁶⁸

Keväällä 2020, kun koronapandemia aiheutti suurta ahdistusta, Literat ja hänen ystävänsä käyttivät Britney Spears -meemiä keinona seurata toistensa vointia. iMessagen ryhmäkeskusteluissa kysymys ”Mikä Britney olet tänään?” tai yksinkertaisemmin ”Britney #?” toimi tapana kertoa päivän mielialasta. Tunnelmat vaihtelivat jatkuvasti: parhaimpina päivinä olo saattoi olla kuin energisellä Britneyllä (#2), kun taas vaikeimpina päivinä fiilis

⁶⁸ Literat 2021, 119–120.

vastasi hänen tunnetuinta kriisihetkeään (#8). Ryhmä sopi myös, että jos joku ilmoittaisi olevansa Britney #9, olisi aika soittaa ja tarkistaa, miten hän oikeasti voi. Meemi toimi siis paitsi huumorin keinona myös tärkeänä yhteydenpitovälineenä ystävien välillä pandemian keskellä.⁶⁹ Fredrika Thelanderssonin (2018) mukaan naispuolisen väärinymmärretyn ja ”kärsivän neron” arkkityyppiä edustavien tosielämän henkilöiden ihaileminen on yleistä. Julkisesti romahduksen kokeneet julkkiset, kuten Britney Spears, Lindsay Lohan sekä Courtney Love ja Amy Winehouse, näyttävät vahvistavan melankolista käsitystä surusta – esittäen sen romanttisena, mystisenä ja luovuuden lähteenä.⁷⁰

Thelanderssonin (2022) mukaan naisten mielenterveyden estetisoinnilla on pitkä historia, mutta nyt hän tunnistaa ilmiön, jota hän kutsuu ”käänteeksi suruun” (turn to sadness). Tärkeä vaihe tässä kehityksessä on ollut Tumblrin⁷¹ sad girl -alakulttuuri, joka oli aktiivisimmillaan vuosina 2014–2018. Tämä ilmiö keskittyi mielenterveysongelmien, kuten masennuksen, itseilmaisuun ja estetisointiin, ja se risteytyi ajoittain myös pro-bulimia-, pro-anoreksia- ja itsetuhoisuuteen liittyvien sisältöjen kanssa. Vaikka tällaiset representaatiot voivat lisätä mielenterveysongelmien näkyvyyttä, luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vähentää niiden ympärillä olevaa stigmaa, sekä tehdä esimerkiksi lääkkeiden käytöstä hyväksytympää, ilmiössä on myös kääntöpuolensa. Thelandersson (2018) huomauttaa, että Tumblrin ”sad girl” -kulttuurissa surullisuus ja masennus eivät näyttäyty poikkeamina, vaan niistä tulee normi – jopa tavoiteltava tila. Surullisuutta ja hulluutta ei ainoastaan siedetä, vaan ne muuttuvat osaksi identiteettiä ja estetiikkaa, jopa jonkinlaiseksi ”cooluideksi”.⁷²

Femcelcore-meemit jatkavat tätä perinnettä, jossa naisten mielenterveysongelmat eivät ole vain yksilöllinen kokemus, vaan myös osa laajempaa yhteiskunnallista ongelmaa. Toisen aallon femceleiden keskuudessa mielenterveysongelmat eivät ole vain yksityisiä kärsimyksiä, vaan niistä muodostuu yhteisöllisiä kokemuksia, jotka jaetaan ironisen huumorin ja esteettisen representaation kautta. Mentalcel-identiteetti on elementtinä olennainen osa femcelcorea – mielenterveysongelmista ja niiden hyväksymisestä sekä naisten uudennlaisesta

---

⁶⁹ Ibid.

⁷⁰ Thelandersson 2018, 16.

⁷¹ Tumblr on vuonna 2007 perustettu multimediaalinen mikrobloggerialusta, joka mahdollistaa kuvien, GIF-animaatioiden, videoiden ja tekstien jakamisen ja uudelleentulkinnan. Sen vahvuuksia ovat laaja personointimahdollisuus ja pseudonyymiyden mahdollistama yhteisöllisyys. Tumblr muodostui vuosien 2007–2018 aikana keskeiseksi tilaksi marginalisoiduille ryhmille, kuten LGBTQ+-yhteisölle, aktivisteille, feministisille sekä muille yhteiskunnallisesti syrjäytetyille ryhmille. Ks. esim. McCracken, Cho, Stein & Hoch 2020.

⁷² Thelandersson 2022, 33–159; Thelandersson 2018, 3–18.

representaatiosta tulee identiteetin perusta, mutta samalla ne ovat myös tapa navigoida yksinäisyyden ja yhteiskunnan odotusten keskellä.

Julianne Adams (2020) on tutkinut Instagramissa esiintyviä mielenterveysaiheisia *femme-meemejä*⁷³, joissa korostuu *quirky intimacy* eli omalaatuinen intiimiys. Hän toteaa, että nämä meemit tuntuvat katsojille tutuilta ja samaistuttavilta, koska ne ilmentävät turhautumista yhteiskunnan asettamia odotuksia kohtaan. Erityisesti ne käsittelevät elämää maailmassa, jossa yksilöltä odotetaan "menestystä" uusliberaalin ihanteen mukaisesti⁷⁴ – mikä voi olla erityisen haastavaa, jos kamppailee mielenterveysongelmien kanssa. Tutkimuksen mukaan tietoinen omalaatuisuus ja erikoisuus, toimii keinona navigoida tätä ristiriitaa yksityisen ja sosiaalisen elämän välillä. Tämä ilmenee esimerkiksi suorasukaisina paljastuksina, postfeminismin ironisointina sekä huumorin avulla tapahtuvana etäännyttämisinä. Näin omalaatuisuus näyttäytyy yhtä aikaa absurdina ja outona, mutta myös aitona ja samaistuttavana.⁷⁵ Mielenterveysongelmia käsittelevä Tumblrin sad girl -kulttuuri näyttää jatkaneen elämäänsä Instagramin mielenterveyteen liittyvissä femme-meemeissä ja laajentuneen edelleen femcelcore-sisältöihin.

Kuva 11. Vaaleanpunaista estetiikkaa yhdistettynä karuun lausahdukseen ruumiin piilottamisesta.

⁷³ Adams kutsuu naisten tekemiä meemejä femme-meemeiksi.

⁷⁴ Uusliberalismi viittaa taloudelliseen ja poliittiseen ideologiaan, joka korostaa markkinoiden vapautta, valtion roolin minimoimista, tehokkuutta ja yksilön vastuuta omasta hyvinvoinnistaan. Räsänen 2007, 99–106.

⁷⁵ Adams 2020, 1712–1728.

Muun muassa Johanssen ja Kay (2024) sekä Hazel Bergeron-Stokes (2023) ovat kuvailleet femcelcorea estetiikaksi ja ”viboiksi”⁷⁶. Kuvassa 11 on esimerkki tällaisen estetiikan ja irrationaalisen, toksisen käytöksen yhteensovittamisesta, jossa vaaleanpunainen, pehmeä ja perinteisesti feminiiniseksi mielletty visuaalinen ilme yhdistyy järkyttävään tai absurdilta vaikuttavaan lausahdukseen ruumiin piilottamisesta, mutta kykenemättömyydestä piilottaa tunteita. Tällainen kontrasti – suloisen ja häiritsevän yhdistelmä – on olennainen osa femcelcoren estetiikkaa, jossa feminiinisuuden visuaalisuus murretaan ironian, nihilistisen huumorin ja yllättävien sisältöjen avulla. Vaaleanpunainen värimaailma ja esteettisesti huoliteltu kuvasto tuovat mieleen girlhood-kulttuurin⁷⁷, pastellisävytetyn nostalgian ja jopa hyperfeminiinisuuden perinteen, mutta niiden rinnalle asetettu väkivaltaan tai kuolemaan viittaava teksti luo ristiriidan, joka sekä leikittelee kulttuurisilla odotuksilla että rikkoo niitä. Tällainen ironinen ja tummasävyinen yhdistelmä ei pelkästään tuo esiin tunnetiloja estetiikan kautta, vaan myös kyseenalaistaa perinteisiä käsityksiä feminiinisuudesta ja siihen liitetystä tunteista.

---

⁷⁶ Johanssen & Kay 2024; Bergeron-Stokes 2023.

⁷⁷ Girlhood viittaa nykypäivän verkkokeskusteluissa ja populaarikulttuurissa esiintyvään ilmiöön, jossa naiseuteen ja tyttömyyteen liittyviä asioita – kuten ystävyyttä, estetiikkaa ja arjen pieniä iloja – korostetaan ja romantisoidaan ilman, että niitä tarvitsee oikeuttaa ”perinteisillä feministisillä arvoilla”. Se kääntää historiallisesti väheksytyt, feminiinisuuden liitetyt symbolit, kuten rusetit, pitsit ja vaaleanpunaisen värin, voimaannuttaviksi elementeiksi, jotka eivät kaipaa hyväksyntää patriarkalisilta rakenteilta. Girlhood torjuu ajatuksen, että naisen tulisi mukautua miehiseen maailmaan saadakseen arvostusta, ja sen sijaan se juhlii naiseuden ilmenemismuotoja omilla ehdoillaan – kauniina, esteettisenä ja leikkisänä, mutta samalla tietoisena omasta arvostaan. Ks. esim. Lee, The Strand: The internet is redefining the term ‘girlhood’. 18.10.2023. <https://thestrand.ca/the-internet-is-redefining-the-term-girlhood/>

3 Yhteisön dynamiikka

Tässä luvussa avaan yhteisön dynamiikkaa eli sen jäsenten keskinäistä vuorovaikutusta sekä suhtautumista miehiin keskustelunaloitusten ja kommenttien kautta. Nostan esimerkeiksi keskustelunaloituksina toimivia meemejä sekä niiden keskustelulangoista nousevia aineistoa parhaiten edustavia kommentteja.

3.1 Samaistuminen

r/femcelgrippysockjail-yhteisön yhteisöllisyyttä rakennetaan mm. samaistumisen kautta, kun jäsenet jakavat yhteisiä kokemuksia, arvoja ja identiteetin elementtejä, mikä vahvistaa heidän keskinäistä vuorovaikutustaan ja luo tukevan ympäristön, jossa sen jäsenet kokevat kuuluvansa suurempaan kokonaisuuteen. Sosiaalisen median rooli vertaistuen ja samaistuttavan sisällön jakamisessa on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Samaistuminen viittaa prosessiin, jossa yksilöt tunnistavat itsensä ja omat kokemuksensa osana laajempaa yhteisöä, mikä voi vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja lievittää yksinäisyyttä. Sosiaalisen median alustoilla, kuten Redditissä, käyttäjät voivat jakaa henkilökohtaisia kokemuksiaan sekä löytää vertaistukea muilta, jotka ovat kohdanneet samanlaisia haasteita.⁷⁸ Samaistuminen tässä yhteisössä tapahtuu julkaisuihin kommentoimalla, kuten esimerkiksi kuvan 9 (luvussa 2.2) keskustelussa kommentti 1 ”*Literally me*”. Tällainen samaistuva diskurssi toistuu yhteisön julkaisuissa ja kommenteissa. Lisäksi samaistumista voidaan tuoda esille myös upvotella eli tykkäämällä julkaisusta tai kommentista. Samaistumista esitetään yhteisössä myös valokuvia jakamalla sekä meemejä toisintamalla, josta kuva 12 toimii esimerkkinä. Yhteisön sisällä esiintyy ajoittain omia trendejä, joita yhteisön jäsenet imitoivat ja toisintavat. Esimerkiksi erääseen trendiin kuului kuvien jakaminen korualustoista tai pikkutavaroiden tarjottimista (eng. trinket tray), jotka olivat täynnä jäsenilleen tärkeitä pieniä tavaroita. Kuvia jaettiin yhteisöön runsain määrin ja vaikuttaa siltä, että nämä yhteisön sisäiset ajoittaiset trendit korostavat yhteenkuuluvuutta sekä yhteisöllisyyttä jäsenten kesken.

---

⁷⁸ Naslund et al. 2016, 113–122.

Kuva 12. Kuva yhteisön jäsenen sotkuisesta huoneesta.

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä on jaettu kuvia sotkuisista makuuhuoneista, jota kuva 12 esittää. Kuvan makuuhuoneen keskeisimpinä elementteinä toimivat tietokoneen näytöt, jotka ovat päällä. Julkaisijan toisella näytöllä on auki subreddit r/femcelgrippysockjail, mikä luo metatason viittauksen yhteisöön ja sen kulttuurisiin käytänteisiin. Sängyssä hänellä on kokovartalotyyny, joka toimii humoristisesti poikaystävän ”roolissa”. Tyyny toimii sekä konkreettisenä esineenä että symbolisena elementtinä: se on fyysinen lohtu, mutta samalla korostaa ajatusta siitä, ettei romanttisten suhteiden muodostaminen ole mahdollista tai edes välttämättä tavoiteltavaa. Lisäksi kokovartalotyynyn käyttö poikaystävän symbolisena korvikkeena heijastaa internetkulttuurissa laajemmin esiintyvää ilmiötä, jossa esineet, hahmot tai teknologia korvaavat inhimillistä yhteyttä. Tämä liittyy myös waifu- ja dakimakura-kulttuuriin, joissa animetyyny ja muut maskotit toimivat kumppanin korvikkeina.⁷⁹

Kuvien julkaiseminen ja jakaminen r/femcelgrippysockjail-yhteisössä vaikuttaa toimivan sekä kollektiivisen samastumisen keinona että tapana toisintaa jo olemassa olevia meemejä (kuva 8). Sillä voidaan käsitellä yksinäisyyttä ja eristäytyneisyyttä muuttamalla ne esteettisiksi elementeiksi, joita voidaan jakaa ja kommentoida osana yhteisöllistä vuorovaikutusta. Tällainen osallistuminen tekee yksinäisyydestä vähemmän yksityistä ja enemmän jaettua kokemusta, mikä varmasti toimii myös jonkinlaisena vertaistukena yhteisön jäsenille, joka luo tunnetta yhteenkuuluvuudesta.

⁷⁹ Know Your Meme: Dakimakura / Waifu Body Pillow.
<https://knowyourmeme.com/memes/subcultures/dakimakura-waifu-body-pillow>

Verkossa tapahtuva vertaistuki on erityisen tärkeää henkilöille, jotka kärsivät esimerkiksi vakavista mielenterveysongelmista ja / tai ovat syrjäytyneet, sillä se tarjoaa mahdollisuuden keskustella arjen haasteista ilman kasvokkaiseen viestintään liittyviä esteitä. Naslund ym. (2016) esittävät, että sosiaalisen median vertaistukiyhteisöt voivat tarjota yksilöille voimaantumisen kokemuksia, lisätä heidän toimijuuttaan terveydenhuollon asiakkaina sekä auttaa heitä torjumaan mielenterveysongelmiin liittyvää stigmaa. Sosiaalinen media mahdollistaa sekä aktiivisen osallistumisen keskusteluihin että passiivisen tiedon vastaanottamisen, mikä tarjoaa käyttäjille joustavuutta omien tarpeidensa mukaan. Samalla, kun sosiaalinen media tarjoaa vertaistuen ja samaistumisen kautta merkittäviä hyötyjä, siihen liittyy myös riskejä. Naslund ym. (2016) huomauttavat, että sosiaalisen median käyttäjät voivat altistua harhaanjohtavalle tiedolle, vihamielisille kommentteille⁸⁰ ja voivat jopa mahdollisesti radikalisoitua, kuten incel-yhteisöissä on käynyt⁸¹.

Kaikukammioilmiö (eng. *echo chamber*) ja *filter bubble* -ilmiö voivat merkittävästi vaikuttaa siihen, millaisille näkökulmille ja tiedolle yksilöt altistuvat sosiaalisessa mediassa.

Kaikukammiot vahvistavat yksilön jo olemassa olevia uskomuksia tarjoamalla vain sellaista sisältöä, joka tukee hänen ajattelutapojaan. Tämä voi rajoittaa kriittistä ajattelua ja tehdä vaihtoehtoisten näkemysten tarkastelusta vaikeampaa. Vahvistusharha (confirmation bias)⁸² pahentaa tätä ilmiötä, sillä ihmiset suosivat tietoa, joka tukee heidän aiempia uskomuksiaan ja sulkevat pois ristiriitaisen informaation. Filter bubbles eli ns. suodatinkuplat, joita sosiaalisen median alustat kuten Facebook ja Google luovat käyttäjän aiempien hakujen ja klikkausten perusteella, eristävät käyttäjän entisestään hänen omien mieltymystensä mukaisiin sisältöihin.⁸³

Incel-yhteisöt ovat esimerkki siitä, kuinka sosiaalisen median alustat voivat luoda ja vahvistaa kaikukammioita. Incel-foorumit ja -verkkosivut muodostavat tiloja, joissa käyttäjät jakavat samanlaisia kokemuksia ja näkemyksiä, mikä voi johtaa yhteisön sisäiseen

---

⁸⁰ Ibid.

⁸¹ Sugiura 2021, 107.

⁸² Vahvistusharha on kognitiivinen vinouma, jossa yksilöt suosivat sellaista tietoa, joka tukee heidän aiempia uskomuksiaan ja odotuksiaan, samalla kun he sivuuttavat tai aliarvioivat ristiriitaisen tiedon merkityksen. Tämä ilmiö voi vaikuttaa tapaan, jolla ihmiset etsivät, tulkitsevat ja muistavat tietoa, vahvistaen heidän jo olemassa olevia näkemyksiään riippumatta siitä, ovatko ne oikeita tai perusteltuja. ks. esim. Wason 1968, 273–281.

⁸³ DiFranzo & Gloria-Garcia 2017, 32–35; Pariser 2011, 21–35.

vahvistusprosessiin, jossa äärimmäiset uskomukset ja misogynistiset asenteet vahvistuvat. Brightin (2018) ja Pariserin (2011) tutkimukset osoittavat, että filter bubble -ilmiön myötä algoritmit voivat estää uusien ideoiden ja erilaisten näkökulmien kohtaamisen, mikä voi lisätä yhteisön sisäistä radikalisoitumista. Tällaisessa ympäristössä käyttäjät altistuvat jatkuvasti samankaltaiselle sisällölle, mikä voi johtaa yhteiskuntaan kohdistuvan katkeruuden ja vihan kasvamiseen sekä mahdollisesti väkivaltaisten tekojen toteuttamiseen.⁸⁴

Incel-yhteisöjen kohdalla radikalisoituminen voi tapahtua asteittain, kun yksilöt viettävät yhä enemmän aikaa kaikukammiossaan ja altistuvat yhteisön sisällä esiintyvälle vihamieliselle retoriikalle. Kun kaikki tarjottu tieto vahvistaa yhteisön narratiivia siitä, että maailma on heitä vastaan ja että naiset tai yhteiskunta ovat heidän ongelmiansa syy, mahdollisuus kriittiseen pohdintaan vähenee. Tämä taas voi johtaa siihen, että yksilöt alkavat nähdä väkivallan oikeutettuna vastauksena ja ratkaisuna omaan epäoikeudenmukaisuuden kokemukseen. Isla Vistan (2014) ja Toronton (2018) hyökkäykset ovat esimerkkejä incel-yhteisöistä nousseista väkivallanteoista, joissa yhteisön maailmankuvan sisäistäminen johti radikaaleihin tekoihin.⁸⁵

Tutkimusten mukaan femcel-yhteisöissä ei ole havaittu varsinaista radikalisoitumista, eikä yhtään väkivallantekoa ole raportoitu tehdyn "femceliyden nimissä". Evans ja Lankford (2024) tutkivat ThePinkPill.co -yhteisön keskusteluita ja havaitsivat, että vaikka femcelit ilmaisivat turhautumista, vihaa ja jopa kostonhalua, heidän ilmaisemansa vihamielisyys ei useimmissa tapauksissa johtanut väkivaltaisiin tekoihin. Tutkimus analysoi yli 24 000 femcel-julkaisua, joista noin 1200 käytiin tarkemmin läpi. Tulokset osoittivat, että femcelit kamppailevat monenlaisten seksuaalisten turhautumisten kanssa, mutta toisin kuin miesincelit, he osoittivat vähemmän tukea aggressiolle, väkivallalle ja rikollisuudelle.⁸⁶

Vaikka jotkut femcelit ilmaisivat vihaa, viittauksia kostonhaluun ja miesten halveksuntaan, tutkijat tulkitsivat tämän johtuvan enemmän turhautumisesta ja pelosta kuin halusta käyttää fyysistä väkivaltaa. Femcel-yhteisöissä käsiteltiin usein naisten haasteita seksuaalisten ja romanttisten suhteiden löytämisessä, mutta heidän ratkaisukeinonsa keskittyivät pääasiassa laillisiin keinoihin, kuten itsensä kehittämiseen, ryhmämobilisaatioon (esim. poliittiseen aktivismiin tai verkossa tapahtuvaan yhteisölliseen toimeliaisuuteen) ja patriarkaatin

---

⁸⁴ Bright 2018, 17–33; Pariser 2011, 215–217.

⁸⁵ Sugiura 2021, 13.

⁸⁶ Evans & Lankford 2024, 923–929.

kyseenalaistamiseen, eivätkä fyysiseen väkivaltaan. Toisin kuin miesincel-yhteisöissä, joissa naisvihamielisyys ja väkivaltainen retoriikka ovat yleisiä⁸⁷, femcel-keskusteluissa radikalisoitumisen elementit olivat huomattavasti vähäisempiä. Evans ja Lankford (2024) toteavat siis, että vaikka femcelien joukossa esiintyy vihaisia ja radikaaleja puheenvuoroja, niiden ei ole havaittu johtavan väkivaltaan tai terroritekoihin.⁸⁸

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä huumori, meemit ja ironia ovat keskeisiä ilmaisun ja vuorovaikutuksen muotoja. Näiden keinojen avulla yhteisön jäsenet käsittelevät henkilökohtaisia kokemuksiaan ja laajempia yhteiskunnallisia ilmiöitä, kuten sukupuolirooleja, romanttisten suhteiden dynamiikkaa ja patriarkaalisia normeja. Huumori voi toimia sekä keventävänä selviytymisstrategiana että keinona ilmaista kriittisiä näkemyksiä yhteiskunnan odotuksia kohtaan. Tässä subredditissä vallitsee erityinen sisäpiirihuumorin ja itseironian kulttuuri, jossa vakavia ja emotionaalisesti latautuneita aiheita käsitellään leikillisen tai sarkastisen retoriikan kautta.

Meemit ja ironia tarjoavat yhteisön jäsenille tavan kuvastaa femcel-kokemusta tavalla, joka tekee siitä jaettavan ja ymmärrettävän muille samankaltaisessa tilanteessa oleville. Monet yhteisön julkaisuista ovat suoraan sidoksissa internetin meemikulttuuriin, jossa toistuvat ilmaisu, absurdi huumori ja ironinen etäännyttäminen ovat keskeisiä piirteitä.⁸⁹ Sarkastinen ja itseironinen tapa käsitellä yksinäisyyttä, ulkonäköpaineita ja patriarkaalisia odotuksia mahdollistaa tunteiden käsittelyn ilman, että ne esitetään suoraan ja vakavasti.

Huumori ja ironia voivat toimia coping-mekanismina, eli psykologisena selviytymiskeinona, jonka avulla yhteisön jäsenet ottavat etäisyyttä kokemuksiinsa ja rakentavat kollektiivista ymmärrystä femcel-identiteetistä. Nezlek ja Derks (2001) määrittelevät coping-mekanismien tiedostetuiksi tai tiedostamattomiksi strategioiksi, joilla yksilöt pyrkivät vähentämään stressin, sosiaalisten paineiden ja negatiivisten tunteiden vaikutuksia. Huumorin käyttö osana selviytymisstrategiaa voi auttaa muovaamaan negatiivisia kokemuksia sosiaalisesti hyväksyttävämpään muotoon sekä parantaa yhteenkuuluvuuden tunnetta yhteisössä.⁹⁰

---

⁸⁷ Cottee 2021, 93–114; Hoffman et al. 2020, 565–587.

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Milner 2016, 78.

⁹⁰ Nezlek & Derks 2001, 398–402.

3.2 Vastakkainasettelu femceleiden kesken

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä ilmenee femceleiden keskinäistä vastakkainasettelua. Näissä keskusteluissa väitellään siitä, kuka on ”aito” femcel ja kuka saa käyttää tätä termiä itsestään. Esimerkiksi alla olevan meemin kommenteissa vaikuttaisi tapahtuvan perinteisten femcelien sekä toisen aallon femceleiden ns. yhteenotto. Kuvan 13 meemi viittaa siihen, miten ”keskinkertaiset” tytöt, jotka eivät saa itselleen miestä, joka vastaisi heidän naurettavan korkeita standardejaan, omivat femcel-termin käyttöönsä. Meemissä viitataan samalla siihen, miten hyvin pieni joukko naisia, joita yhteisössä kuvataan äärimmäisen epäviehättäviksi ja jotka eivät heidän mukaansa herätä kenenkään miehen seksuaalista kiinnostusta, vaikka kyseessä olisi epätoivoinen tilanne, jäävät sivuutetuksi.

Kuva 13. Femcel-identiteettiin liittyvä meemi.

Alla olevat kommentit puolustavat muidenkin, kuin vain ”rumien” naisten oikeutta käyttää femcel-termiä:

4. *“im good looking but mentally deranged”* (245 upvoteta)
5. *“I am decent looking, I think, but it does take effort. The actually ugly part is my soul, and inability to understand what others want out of a conversation”* (74 upvoteta)
6. *Mid? Yeah, I'm mid. I don't have high standards though I'm just terrified of social interaction :)* (12 upvoteta)

7. *“nah I know I’m pretty but I have the femcel mindset”* (6 upvoteta)
8. *“im literally gorgeous but i have an awful personality :3”* (32 upvoteta)

Kommentit 4–8 nostavat esiin keskeisiä teemoja, kuten identiteetin, ulkonäön, persoonallisuuden ja psykologiset esteet. Ne valottavat, miten yhteisössä pohditaan sosiaalista syrjäytymistä ja omaa asemaa suhteissa. Esimerkiksi kommentti *“im good looking but mentally deranged”* haastaa oletuksen, että femcel-identiteetti liittyisi yksinomaan ulkonäöllisiin puutteisiin. Tällaiset kommentit osoittavat, että femcel-identiteetti voi rakentua myös psyykkisten tai sosiaalisten haasteiden varaan, jotka vaikeuttavat romanttisia ja seksuaalisia suhteita. Nämä kommentit tuovat esiin myös sen, että kyseessä on selkeästi enemmän toisen aallon femceleitä, jotka eivät varsinaisesti edusta perinteiselle femcelille ominaista ulkonäökritiikkiä. Kommentit, kuten *“mentally deranged”*, *“awful personality”* ja *“I’m just afraid of social interaction”*, nostavat esiin kokemuksen siitä, että psyykkiset tai sosiaaliset vaikeudet voivat olla merkittäviä esteitä romanttisille suhteille. Esimerkiksi *“inability to understand what others want out of a conversation”* kuvaa sosiaalisten taitojen puutetta, mikä voi vaikeuttaa yhteyden luomista muihin. Vaikka henkilö kokisi ulkonäkönsä hyväksyttäväksi, sisäiset haasteet voivat silti johtaa syrjäytymiseen. Kommentti *“femcel mindset”* korostaa toisen aallon femceleiden henkistä tilaa, johon liittyy heteronihilistinen maailmankuva ja tilanteen estetisointi.

Femcel-yhteisön sisällä esiintyy vahvaa portinvartijuutta (gatekeeping), jossa määritellään, kuka voi kutsua itseään femceliksi. Tämä näkyy erityisesti keskusteluissa, joissa kritisoidaan henkilöitä, joiden ei katsota täyttävän 'aidon' femcelin kriteerejä. Seuraavaksi tarkastelen, kuinka femcel-identiteettiä suojellaan ulkopuolisilta ja miten yhteisö määrittelee jäsenyytensä rajoja.

Kommenteissa 9–11 kritisoidaan kommenttien 4–8 kaltaisia ihmisiä, ja kommentissa 9 kritiikki ulotetaan koskemaan niin naisia kuin miehiä:

9. *“Low tier normies will always try to appropriate ‘cel culture”* - 324 upvoteta
10. *“you just described 95% of this sub, normie women larping as femcels”* – 31 upvoteta
11. *“The women in this sub are so dumb to the point of not admitting the meme is truth simply cause it was made by a man. The incel term was invented by a woman who was not into the standards, and because of that she wasn't able to*

get laid. That's literally where the concept came from. There's no such thing as "femcel", this is just a normie tiktok girl with mental problems trying to appropriate from something out of their reality, so only they'll have excuses to justify their childish and terrible behaviour and mentality. If you're pretty and still call yourself a "femcel", fuck you!" - 18 upvotaa

Kommentit 9, 10 ja 11 ilmaisevat turhautumista siihen, että "*low tier normies*" (yhteiskunnallisesti ja ulkonäöllisesti "tavalliset" mutta vähemmän "arvostetut" ihmiset) pyrkivät omimaan (*appropriate*) yhteisön kulttuurin. Termi "*cel culture*" viittaa ilmiöön ja identiteettiin, joka liittyy femcel- ja incel-yhteisöihin sekä heidän kokemusmaailmaansa, diskursseihinsa ja arvoihinsa. Omiminen tässä kontekstissa tarkoittaa sitä, että ihmiset, jotka eivät joidenkin yhteisön jäsenten näkökulmasta jaa samoja kokemuksia (esim. todellista romantista syrjäytymistä esim. ulkonäön vuoksi), pyrkivät hyötymään tai käyttämään yhteisön narratiiveja omiin tarkoituksiinsa. Kommentit asettavat selkeitä kulttuurisia ja sosiaalisia rajoja: vain tietyt ihmiset, joilla on näiden kommentoijien näkökulmasta "aitoja" kokemuksia romanttisesta ja seksuaalisesta syrjäytymisestä, voivat oikeutetusti kuulua yhteisöön ja käyttää sen käsitteitä tai osallistua sen diskursseihin.

Kommentit eroavat toisistaan kuitenkin hieman: kommentti 11 ei pelkästään arvostele yhteisön jäseniä, vaan myös kyseenalaistaa koko femcel-identiteetin oikeutuksen. Kirjoittaja väittää, että femcel-termi on syntynyt keskinkertaisten "normotyttöjen" tarpeesta selittää henkilökohtaisia ongelmiaan yhteisön käsitteiden avulla. Kommentin mukaan mielenterveysongelmaiset "TikTok-tytöt" käyttävät femcel-identiteettiä "lapsellisen ja huonon käytöksen oikeuttamiseen". Tämä kommentti ottaa nimenomaan kantaa toisen aallon femceleiden oikeutukseen käyttäen femcel-termiä sekä kyseenalaistaa uuden "viboihin" ja estetiikkaan nojaavan femcelcoren. Nämä kommentit yhdessä tuovat esille perinteisen ja alkuperäisen femceliyden – ja yrittävät epätoivoisesti suojella sitä. Niistä huokuu tunne, että termi on kaapattu, eikä se enää edusta perinteiselle inceliydelle ominaisia piirteitä.

Kommenteilla pyritään siis suojelemaan alkuperäistä femcel-identiteettiä. Femcel-termi ja -identiteetti halutaan pitää tietynlaisena ja tietynlaisten naisten "omana". "*Low tier normies*" kuvataan ryhmänä, joka ei ole riittävän marginaalinen tai syrjäytynyt ymmärtääkseen tai kokeakseen incel-kulttuuria oikeasti. Kommentin 11 loppukaneetti "*If you're pretty and still call yourself a "femcel", fuck you!*", paljastaa kommentoijan perimmäisen ajatuksen femceliydestä, joka painottaa ulkonäköä. Kommenteissa 4–8 pyritään siirtämään huomiota

muihin femceleiksi identifioituvien naisten ominaisuuksiin, jotka voivat olla nykyään osa femcel-identiteetin määritelmää.

Tämä "me vastaan he" -asettelu on tyypillinen piirre marginaalisten ryhmien diskursseissa, joissa varsinaisesti ulkopuolisten tai omasta näkökulmasta ulkopuolisten katsotaan edustavan väärinymmärrystä. Kyseessä on siis toiseuttavaa verkkokeskustelua, jota on tutkinut mm. Turun yliopiston digitaalisen kulttuurin oppiaineen väitöskirjatutkija Elina Vaahensalo. Vaahensalon mukaan toiseuttava verkkokeskustelu viittaa verkkovuorovaikutuksessa esiintyvään identiteettejä käsittelevään puheeseen, jossa julkista keskustelutilaa käytetään tietyn ryhmän ulkopuoliseksi määrittämiseen. Tällainen keskustelu toimii usein tapana hahmottaa erityisesti anonyymeillä alustoilla, ketkä kuuluvat "meihin" ja ketkä jäävät ulkopuoliseksi "heiksi".⁹¹ Tässä tilanteessa me vastaan he -asettelu tapahtuu sisäisesti. Perinteistä femceliyden määritelmää edustavat yhteisön jäsenet pyrkivät pitämään asemansa ja toimivat portinvartijoina toisen aallon femceleille.

Meemin kommenteissa keskustellaan myös miehistä ja siellä esitetään yleistyksiä, joiden mukaan miehet ovat seksuaalisesti halukkaita lähes kenen kanssa tahansa (ulkonäöstä tai mielenterveydellisistä tekijöistä huolimatta), mitkä kuvastavat tiettyjä stereotyyppisiä käsityksiä miesten seksuaalisuudesta. Kommenteissa myös nostetaan seksuaalisten suhteiden puutteen syyksi jäsenten oma kykenemättömyys muodostaa niitä:

12. *“literally no such thing as "too ugly to bang", men will fuck a literal car exhaust if they're horny, you're just bad at getting people to want you”* (2 upvotaa)
13. *“You can get a moid to fuck you they don't give a shit Abt how crazy you are. And if you're not fucking him because X reason, you're not a femcel.”* (16 upvotaa)

Kommentti 12 ja 13 kuvastavat karkeaa ja liioiteltua yleistystä miesten seksuaalisesta halukkuudesta. Tällaiset väitteet kertovat stereotyyppisestä käsityksestä, jonka mukaan miehet olisivat aina halukkaita ja, että miesten seksuaalisuus olisi lähes rajoittamatonta, ja kohdistuisi mihin tahansa saatavilla olevaan kohteeseen.⁹² Kommentti myös siirtää syyn mahdollisesta torjutuksi tulemisesta yksilön omiin puutteellisiin sosiaalisiin kykyihin ja tavallaan pitää

⁹¹ Vaahensalo 2021, 3.

⁹² ks. esim. Tiessalo, Yle: Kanadalaiset tutkijat: Myytti miehestä aina halukkaana seksipetona on väärä, ja se rajoittaa miesten seksuaalisuutta. 7.8.2019. <https://yle.fi/a/3-10910574>

pilkkana ihmisiä, jotka eivät saa miehiä haluamaan heitä. Tällaisten kommenttien kaltaiset väitteet esimerkiksi miesten seksuaalisuudesta rakentavat sukupuolittuneita diskursseja.

Yleistys heijastaa käsitystä miesten seksuaalisuudesta lähes rajoittumattomana ja epäkriittisenä, mikä kertoo näiden jäsenten ajatuksista miehiin liittyen. Tämä myös vahvistaa stereotypioita, joissa miehet esitetään ”biologiansa ohjaamina” toimijoina, joilla ei ole vahvaa emotionaalista tai sosiaalista valikointikykyä. Kommentin 19 toisessa osassa lisäksi evätään femcel-identiteetti sellaisilta henkilöiltä, jotka voisivat muodostaa seksuaalisen suhteen, mutta kieltäytyvät siitä tietystä syystä ("*X reason*"). Kommentissa määritellään identiteetin rajoja, jossa femceliksi kuulumisen riippuu siitä, että seksin puute ei johdu yksilön omista valinnoista vaan ulkopuolisista olosuhteista, kuten miesten puutteellisesta kiinnostuksesta. Kommentti siis pyrkii erottamaan toisistaan "aidon" femcel-identiteetin ja tilanteet, joissa seksi olisi mahdollista, mutta henkilö kieltäytyy siitä.

Femcel-identiteetti on nähty siis ns. perinteisenä inceliytenä, jonka ytimessä on epäviehättävyys, yksinäisyys ja romanttisista ja/tai seksuaalisista suhteista paitsi jääminen. Kyseisessä keskustelussa pyritään toistuvasti määrittelemään, mikä on ”oikea” femcel. Siinä nousee esille se, että femceliksi identifioituva henkilö ei perinteistä femceliä edustavien jäsenten mielestä saa täyttää ulkonäöltään stereotyyppisiä feminiinisiä kauneusihanteita. Henkilö ei myöskään saisi olla seksuaalisesti aktiivinen siten, että hänen olisi mahdollista muodostaa seksuaalista tai romanttista suhdetta miehen kanssa. ”Oikealla” femcelillä ei myöskään saisi olla vaatimuksia kumppanin suhteen. Tästä näkökulmasta katsottuna naisen tulisi siis olla ulkonäöltään niin epäviehättävä, ettei hänellä olisi mahdollisuutta luoda minkäänlaista intiimiä suhdetta vastakkaisen sukupuolen kanssa. Jos naisella kuitenkin on standardeja kumppanilleen, se nähdään todisteena siitä, että hänellä on varaa valita, eli toisin sanoen nainen on viehättävä. Tätä käsitystä haastavat toisen aallon femcelit, jotka kokevat femceliyden enemmän mielentilana. Tähän mielentilaan voidaan liittää mielenterveysongelmat, sosiaalisten taitojen puute sekä pakkomieliteinen, toksinen käytös tai sen ihannoiti.

3.3 Suhtautuminen miehiin

Yhteisön jäsenten miehiä koskevissa postauksissa sekä niissä käytävissä keskusteluissa on suurta varianssia aina miesten kaipuusta vihaan ja pakkomieliteisyyteen heitä kohtaan. Keskusteluissa nousee myös heteronormatiiviset suhteet ja niiden rakenteet, joita osa jäsenistä

kritisoi. Tämä ristiriitainen suhde miehiin ja heteroseksuaalisuuteen näkyy myös meemisisällöissä, kuten kuvan 14 esimerkki osoittaa. Kuvassa nainen ja mies makaavat vierekkäin sängyllä, ja naisella on puhelin kädessään. Puheklippissa lukee *"I hate men #misandrist"*, mikä havainnollistaa yhteisössä esiintyvää ironista ja kaksijakoista suhtautumista miehiin.

Meemin tarkoituksena on viestiä, että yhteisön naiset voivat samanaikaisesti identifioitua miesvihaajiksi (misandristeiksi), mutta silti tuntee vetoa miehiä kohtaan ja haluta olla heidän kanssaan suhteessa. Tämä ilmiö toistuu laajemmin femcel-keskusteluissa, joissa miehiin kohdistuva viha ja turhautuminen kietoutuvat yhteen kaipuun ja halun kanssa. Esimerkiksi Evansin ja Lankfordin (2024) tutkimuksessa kävi ilmi, että PinkPill.co -sivuston femcelit kaipasivat romanttista ja seksuaalista suhdetta siitä huolimatta, että he kokivat myös pelkoa miehiä kohtaan.⁹³

Toistuvat teemat, kuten ironiset ja itseparodiset sävyt ovat läsnä tässäkin meemissä. Ne antavat tilaa heteroseksuaalisiin suhteisiin kohdistuvan turhautumisen purkamiselle, mutta samalla meemi korostaa ristiriitaista asetelmaa, jossa miehiä kritisoidaan, mutta heitä ei kuitenkaan täysin hylätä tai sivuuteta. Tämä ajatus rinnastuu heteronihilistiseen ajatteluun, jossa heteroseksuaalisuus nähdään ns. väistämättömänä, mutta samalla pettymyksiä tuottavana ja jopa vastenmielisenä. Tällaiset meemit eivät ole pelkästään huumoria, vaan ne tuovat esiin naisten ristiriitaisen suhteen heteroseksuaalisuuteen ja romanttisiin ihmissuhteisiin. Ne voivat toimia tapana käsitellä sekä henkilökohtaista että laajempaa turhautumista heterosuhteissa ilmenevää epätasa-arvoa kohtaan, mutta samalla ne voivat myös vahvistaa käsitystä siitä, että heterosuhteista ei ole ulospääsyä, mikä puolestaan voi johtaa pessimistiseen ajatteluun tai näköalattomuuden tunteeseen.

---

⁹³ Evans & Lankford 2024, 925–928.

Kuva 14. Valtasuhteilla leikittelevä meemi.

Kuva 14 sai osakseen runsasta kommentointia 122 kommentilla ja niissä näkyi keskenään hyvin erilaisia mielipiteitä. Osa piti meemin viestiä oikeutettuna, kuten alla olevat kommentit 14–19, joissa otettiin kantaa perinteisiin sukupuolirooleihin ja siihen, millainen toiminta on sallittua tai hyväksyttävää heteroseksuaalisissa suhteissa:

14. *"You can desire men without liking them or wanting to be around them. I would sacrifice my soul to never be attracted to men idc what that turns me into it's better than being this."* (53 upvotaa)
15. *"God forbid a woman scrape a mote of pleasure from her heterosexuality while also being emotionally sincere in her complaints about the absurd and dangerous reality of living under patriarchy."* (133 upvotaa)
16. *"I mean, I can hate men and still like dicks, what's the problem? Let us be silly."* (2 upvotaa)
17. *"It's sad and wrong but you can hate someone and still fuck or date them, men have been doing it since forever."* (180 upvotaa)
18. *"Men have hated women and slept with us, married us, and fathered daughters since Rome. At least this guy's free to leave and won't be murdered if he does something she doesn't like."* (17 upvotaa)
19. *"Oh but when men fuck women and be a misogynist no one questions it."* (4 upvotaa)

Tämän yhteisön keskusteluissa ja meemeissä näkyvä jännite miesten ja naisten välillä rakentuu monimutkaisista tunteista ja rakenteellisista tekijöistä, kuten patriarkaalisista sukupuolirooleista, heteronormatiivisuudesta ja deittailumarkkinoita ohjaavista kauneusstandardeista. Tämä dynamiikka ei ole yksiselitteinen, vaan siinä sekoittuvat kaipuu, viha ja ironinen resignaatio.

Yhteisön naiset voivat yhtä aikaa tunnustaa patriarkaatin aiheuttaman epätasa-arvon ja samalla haluta romanttista ja seksuaalista suhdetta miesten kanssa. Tämä asetelma ei ole uusi⁹⁴, mutta sen näkyvyys internetin alakulttuureissa ja erityisesti memeettisessä muodossa tarjoaa uudenlaisen tavan tarkastella sitä. Yhteisössä vallitsee heteronihilistinen ajattelutapa, jossa heteroseksuaalisuus nähdään sekä hallitsevana että väistämättömänä järjestelmänä, josta ei voi täysin irrottautua.⁹⁵ Meemit ja keskustelut tuovat esiin tämän jännitteen: naiset ovat tietoisia patriarkaatin epäkohdista ja miesten valta-asemasta, mutta samalla he elävät maailmassa, jossa heteroseksuaalisuus on edelleen normatiivinen, tavoiteltava suhdemalli.⁹⁶ Tämä näkyy esimerkiksi kommentissa 14 (*"I would sacrifice my soul to never be attracted to men"*), joka kuvastaa halua paeta heteroseksuaalisuuden pakkoluonnetta, mutta samalla tunnustaa sen mahdottomuuden. Tämän ajatuksen voi liittää Adrienne Richin (1980) teoriaan pakotetusta heteroseksuaalisuudesta, jonka mukaan heteroseksuaalisuus ei ole pelkästään luonnollinen tai itsestään selvä suuntautuminen, vaan kulttuurisesti normitettu ja osin pakotettu järjestelmä. Sen kautta naisia ohjataan heteroseksuaalisiin suhteisiin, riippumatta heidän omista tuntemuksistaan tai vaihtoehtoistaan.⁹⁷ Myös Judith Butlerin (1990) näkemyksen mukaan sukupuoli ja seksuaalisuus eivät ole pysyviä tai synnynnäisiä ominaisuuksia, vaan ne rakentuvat ja muotoutuvat jatkuvasti yhteiskunnallisten odotusten, normien ja kulttuurin kautta. Naiset voivat siis tuntee vetoa miehiin osittain siksi, että heidät on kasvatettu ja ohjattu ajattelemaan, että heteroseksuaalisuus on normaalia ja odotettua. Samalla he voivat kuitenkin olla tietoisia tästä vaikutuksesta ja pohtia sitä kriittisesti.⁹⁸

Heteroseksuaalisen halun ja patriarkaalisen järjestelmän välinen suhde näyttäytyy erityisen ongelmallisena siinä, miten femcel-naiset voivat kokea miehiin kohdistuvan vetovoiman

---

⁹⁴ Evans & Lankford 2024; Rich 1980, 631–660; Butler 1990, 151–153.

⁹⁵ Johanssen & Ka, 2024, 3.

⁹⁶ Rossi 2011, 9–20.

⁹⁷ Rich 1980, 631–660.

⁹⁸ Butler 1990, 151–153.

uhkana omalle autonomialleen. Esimerkiksi kommentissa 15 korostuu ajatus siitä, että naisten oikeus nauttia heterosuhteista on jatkuvasti kyseenalaistettuna sekä ulkopuolelta että heidän itsensä toimesta. Meemissä näyttäytyy internetilmiö, jota kutsun *ironiseksi misandriaksi*. Sen kautta naiset voivat käsitellä heteroseksuaalisten suhteiden aiheuttamaa turhautumista, mutta samalla se voi olla myös defensiivinen keino etäännyttää itsensä heteronormatiivisten odotusten paineesta.⁹⁹ Tämän voi aistia myös kommentissa 16, jossa huumorin ja kepeyden avulla käsitellään monimutkaista tunnetta halun ja vihan yhteen kietoutumisesta.

Misandrialla tarkoitetaan miesvihaa, mutta Debbie Gingin mukaan se on usein miesten oikeuksia ajavien aktivistien (MRA) käyttämä väline, jonka avulla he leimaavat minkä tahansa feministisen vastarinnan ”miesvihaksi”.¹⁰⁰ Tumblrin feminististä blogia, *misandry-mermaid*, pitäen kirjoittajan mukaan misandria on naisten puolustusmekanismi aggressiota, mikroaggressiota, väkivaltaa, kipua, loukkauksia ja epäinhimillistämistä vastaan, jota he ovat kokeneet miesten taholta. Hän korostaa myös misandria-käsitteen provokatiivista luonnetta ja tarkoituksellista ärsyttävyyttä. Hän toteaa, että naiset käyttävät sitä provosoidakseen miehiä, jotka ovat vuosisatojen ajan hyödyntäneet seksististä, naisia halventavaa huumoria vahvistaakseen heidän yhteiskunnallista asemaansa toisen luokan kansalaisina¹⁰¹. Hän lisää vielä, että naiset kasvavat kuullen loputtomasti vitsejä perheväkivallasta, raiskauksista, sukupuolirooleista sekä naiskehojen ja -vartalotyyppien pilkkaamisesta. Miehelle hänen kustannuksellaan tehty vitsi on harvinainen ja ”järkyttävä”, kun taas naisille se on osa jokapäiväistä keskustelua.¹⁰²

Ironinen misandria ilmenee mm. naisten luomissa meemeissä ja sosiaalisen median keskusteluissa, joissa liioitellut ja humoristiset miesten vastaiset väitteet toimivat sekä feministisenä kritiikkinä että eräänlaisena kollektiivisena turhautumisen ”purkukanavana”. Esimerkiksi misandristinen retoriikka, kuten *”kill all men”*, *”male tears”*-mukit ja GIF-animaatiot, joissa naiset hallitsevat tai dominoivat miehiä, nousivat osaksi tätä ilmiötä.¹⁰³ Ironinen misandria mahdollistaa naisille tilan ilmaista miehiin kohdistuvaa turhautumista ja kyllästyksen tunnetta humoristisessa muodossa. Tämä on tosin johtanut siihen, että

---

⁹⁹ Shane, Medium: The Meme-ification of Misandry. 5.8.2015. <https://medium.com/matter/the-meme-ification-of-misandry-3b0c95ad51f5>

¹⁰⁰ Ging 2017, 640–641.

¹⁰¹ Powell & Henry 2017, 94–100.

¹⁰² Ringrose & Lawrence 2018, 687–688; Powell & Henry 2017, 24–43.

¹⁰³ Know Your Meme: Misandry. <https://knowyourmeme.com/memes/misandry>

antifeministit ovat ottaneet ilmiön ja meemit tosissaan ja pitäneet niitä kirjaimellisesti suoranaisena miesvihana, johon pitäisi suhtautua vakavasti.¹⁰⁴

Tässä diskurssissa näkyvä ajatus miesten ja naisten välisestä epätasa-arvosta ja epäluottamuksesta liittyy laajempaan patriarkaatin historiaan, kuten aiemmin totesin. Kommentit 17 ja 18 viittaavat siihen, että miesten harjoittama naisviha on ollut normalisoitua, kun taas jos nainen käyttäytyy vastaavalla tavalla, hän kohtaa enemmän vastarintaa. Kommentti 19 viittaa miesten historiallisesti vallinneeseen oikeuteen vihata ja kontrolloida naisia samalla kun he ylläpitävät heterosuhteita. Kommentti myös osoittaa, kuinka naisten liikkumatila suhteissa on usein rajoitetumpaa kuin miesten – kuten kommentin loppuosa ilmaisee, että ainakin mies on vapaa lähtemään tilanteesta tai suhteesta ilman seurauksia. Sillä voidaan havainnollistaa patriarkaatin luomaa sukupuolittunutta väkivallan ja vallan epäsymmetriaa.¹⁰⁵

Tämä voidaan rinnastaa femcel-keskusteluissa esiintyvään tunteeseen siitä, että vaikka naisilla on nyt sananvaltaa ja mahdollisuus kritisoida patriarkaattia, he ovat silti sidottuja sen tarjoamaan rakenteeseen, erityisesti romanttisten suhteiden osalta. Se näkyy myös kommentissa 19, jossa huomautetaan kaksoisstandardista, missä miesten naisvihaista käytöstä ei kyseenalaisteta yhtä lailla, kuin jos nainen käyttäytyy vastaavalla tavalla miehiä kohtaan. Tämän perusteella voisi ajatella, että naisten turhautuminen kumpuaa siitä, että sukupuoliroolit ja niihin liittyvät normit ovat edelleen epätasapainossa.¹⁰⁶

Patriarkaatti on yhteiskunnallinen valtarakenne, jossa miehillä on perinteisesti ollut enemmän valtaa ja etuoikeuksia kuin naisilla ja muilla sukupuoliryhmillä. Se ilmenee esimerkiksi sukupuolirooleina, palkkaeroina, vallan keskittymisessä miehille ja naisten kehojen sekä seksuaalisuuden kontrolloimisena. Vaikka patriarkaatti ei tarkoita, että jokainen mies hallitsisi naisia, sen rakenteet ylläpitävät epätasa-arvoa ja vaikuttavat kaikkiin, myös miehiin, jotka eivät sovi perinteisiin maskuliinisuuden normeihin. Patriarkaatin teoria antaa hyödyllisen viitekehyksen näiden normien kriittiselle tarkastelulle. Hunnicutt (2009) huomauttaa, että patriarkaatti ei ole staattinen ja universaali ilmiö, vaan se ilmenee dynaamisena ja muuttavana, eri muodoissa eri kulttuurisissa ja yhteiskunnallisissa konteksteissa. Sukupuolinormit eivät siis ainoastaan määrittele naisten ja miesten odotettua käyttäytymistä,

---

¹⁰⁴ Ging 2017, 640–641.

¹⁰⁵ Walby 1990, 87.

¹⁰⁶ Manne 2017, 27.

vaan ne myös muokkaavat heidän asemaansa hierarkkisissa valtarakenteissa, jotka voivat ilmentyä esimerkiksi romanttisten suhteiden ja seksuaalisten mahdollisuuksien kautta.¹⁰⁷

Hunnicuttt esittää, että patriarkaattia ylläpitävät sekä rakenteelliset että ideologiset tekijät. Vaikka muodollinen sukupuolten tasa-arvo on lisääntynyt monilla alueilla, patriarkaaliset ideologiat ylläpitävät sukupuolinormeja ja naisten asemaa suhteessa miehiin.¹⁰⁸ Hänen mukaansa patriarkaatin teoria auttaa ymmärtämään, kuinka naiset voivat samanaikaisesti haastaa ja toisintaa patriarkaalisia valtarakenteita. Patriarkaattiset järjestelmät eivät ole yksinkertaisia "sortaja–sorrettu"-rakenteita, vaan ne muodostavat monimutkaisia vallan verkostoja, joissa myös naiset voivat osallistua ja ylläpitää vallitsevia normeja. Hunnicuttin mukaan patriarkaattia tulisi tarkastella prosessina eikä pysyvänä järjestelmänä – sen muodot ja ilmenemismuodot muuttuvat, mutta perimmäinen hierarkkinen rakenne pysyy.¹⁰⁹ Tällä voisi selittää, miksi femcel-yhteisöissä esiintyy ristiriitaisia asenteita sukupuolten välisestä dynamiikasta.

Meemin kommentteissa oli myös yksi keskusteluketju, jossa keskusteltiin yksinäisyydestä ja romanttisen suhteen kaipuusta ns. pitkäjänteisesti, joka heijasteli perinteisen femceliyden merkkejä. Keskusteluketju alla:

A: *Why are some of you girls even here? Like fr, I want a man to be with. Or a girl. OR JUST ANYONE! And no matter what I do nobody loves me! :(If you have men to reject because they aren't prince charming then you maybe shouldn't be here. >:((50 upvotaa)*

B: *none are interested in me either i'm just glad i don't have to deal with any of them... i enjoy being able to go to sleep at night without crying over the way some moid is treating me (10 upvotaa)*

A: *I'm crying at night because I've been sleeping alone for 27 years (16 upvotaa)*

B: *men don't see women as people, they see us as objects to cheat on and degrade. the problem of loneliness (that i too experience) is easier to deal with then the pain of grieving the inevitable betrayal a moid will give. they're not worth it girl (0 upvotaa)*

A: *You're just objectifying them too. And the people who have hurt me the most were women. But I hope you never experience the same loneliness I have. Because*

---

¹⁰⁷ Hunnicutt 2009, 558–559.

¹⁰⁸ Hunnicutt 2009, 562.

¹⁰⁹ Hunnicutt 2009, 564–565.

being objectified and degraded sounds pretty nice when no one has ever loved you. (12 upvoteya)

B: *i experienced it from a man once and it was so bad i have had no desire to speak to them since, i spent months going through a mental breakdown since males just like to make you centre your life around them before they decide to turn evil af. imo the limited time where stuff is good is not worth it for the experience afterwards (1 upvote)*

A: *I don't mean to insult you, but you don't know what real loneliness is. I would literally do anything to just have a man go on a date with me. I'm having a breakdown almost every night because of my loneliness. I always wanted to have my own family, because I never really had one, and I obviously can't do that alone. And with every single fucking day my clock runs out more and more. And now I'm having panic attacks that soon I will never be able to have children for the rest of my life. Most of my friends have left me, and the two who are left rarely talk to me. And I can't open up to them because they'll leave me too if I'm starting to burden them. There have been times where I haven't talked to a man for months. Think about that. I haven't even had a first kiss yet. And I considered ending myself if I can't find someone before I'm 30. I don't doubt that you had a bad experience. But saying that half of the population is bad because of that is just silly. And really objectifying. There are plenty of good people out there and there are tons of happy women who have a man. I just wish I could be one of them. (18 upvoteya)*

B: *i urge you to look into radical feminism, it breaks my heart seeing someone call themselves unworthy over their age or 'value' to men, these are ideas rooted in patriarchy to keep women feeling bad about themselves (11 downvoteya)*

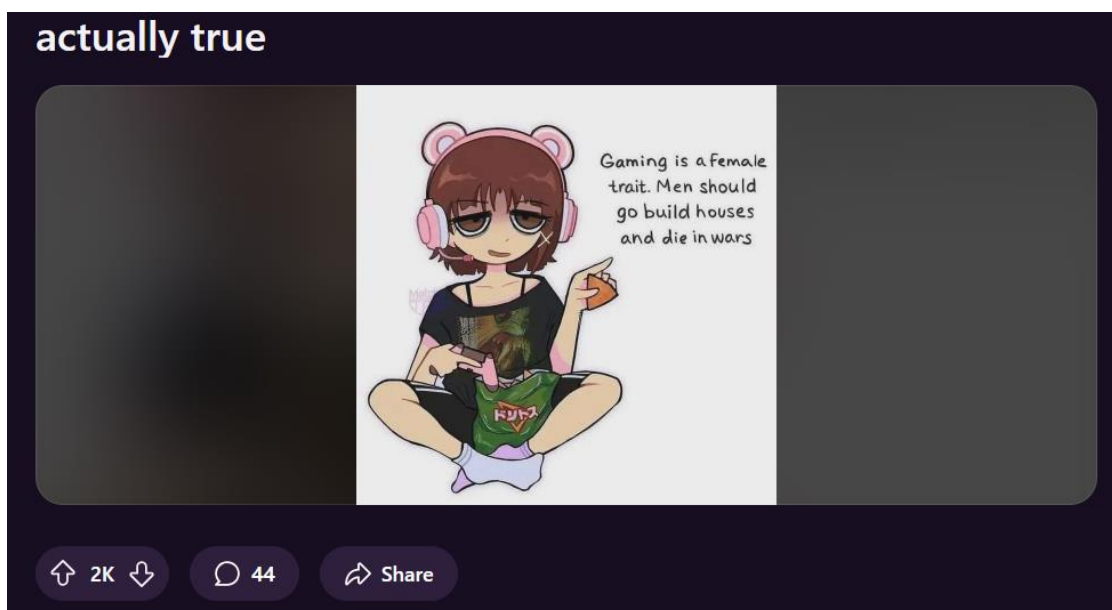
A: *It's not my value I'm concerned with. It's not being able to fulfill my dream because of a fucking biological reality. Do you realize just how fucking terrifying it is when your gynecologist tells you that you maybe should start soon before it's too late? Like, I'm trying so goddamn hard and nothing works. I'm open to love, and I can't have it. I don't wanna talk to you anymore. But I urge you to maybe be less radical. I don't think you'll find happiness if you see anyone and anything as a danger and an enemy. (20 upvoteya)*

r/femcelgrippysockjail-yhteisössä esiintyy selkeästi erilaisia suhtautumistapoja yksinäisyyteen ja romanttisiin suhteisiin, mikä näkyy myös kommentoijien A:n ja B:n välisessä keskustelussa. Kommentoija A kokee femceliyden ennen kaikkea tahdonvastaisena selibaattina ja mahdottomuutena saavuttaa romanttisia suhteita, mikä aiheuttaa hänessä epätoivoa. Hänen pelkonsa biologisesta kellosta kuvastaa yhteiskunnallisia paineita, joissa naisen arvo kytkeytyy parisuhteeseen ja perheen perustamiseen. Tämä ei kuitenkaan merkkää hänelle mitään naisen arvoon liittyvää, vaan on hänen todellinen unelmansa. Hänelle

femceliyden keskeinen ongelma on se, ettei hän ole onnistunut saavuttamaan romanttista suhdetta, vaikka on yrittänyt.

Kommentoija B taas edustaa erilaista näkökulmaa, jossa miehiin ja heterosuhteisiin suhtaudutaan kriittisesti. Hän näkee heteronormatiivisen parisuhdemallin ongelmallisena ja miesten aiheuttaman pettymyksen ja hyväksikäytön vääjäämättömänä ilmiönä. Hänen mukaansa yksinäisyys voi olla parempi vaihtoehto kuin emotionaalinen haavoittuvuus miessuhteissa. B:n kommentit heijastelevat myös volcel-ajattelua, jossa eletään vapaaehtoisesti selibaatissa. Hän jopa kehottaa A:ta tutustumaan radikaaliin feminismiin, jotta tämä ymmärtäisi, ettei hänen arvonsa ole riippuvainen miesten hyväksynnästä, vaikka parisuhteen muodostaminen ja perheen perustaminen on selkeästi A:lle tärkeää.

Tämä vastakkainasettelu kertoo r/femcelgrippysockjail-yhteisön sisäisistä jakolinjoista. Toiselle femceliyttä leimaa ahdistus ja pakonomainen tarve murtautua ulos tahdonvastaisesta selibaatista ja yksinäisyydestä, kun taas toiselle se voi olla jopa ideologinen valinta, jossa voidaan vapautua miessuhteiden tuomista pettymyksistä. Keskustelu havainnollistaa koko yhteisössä vallitsevaa ristiriitaisuutta ja kaksijakoisuutta: tulisiko naisten keskittyä kamppailemaan miesten huomiosta vai vapautumaan siitä? Kommenteissa esiintyvä jakautuneisuus osoittaa jäsenistön monimuotoisia ajatuksia ja sitä, kuinka femcel-identiteetti voi muotoutua hyvin eri tavoin riippuen yksilön kokemuksista ja suhtautumisesta vallitseviin rakenteisiin ja normeihin.

Kuva 15. Meemi, jossa miehiä kehoitetaan tekemään maskuliiniseksi miellettyjä asioita, kuten talonrakentamista ja sotaan (kuolemaan) lähtemistä.

Kuvan 15 meemin naishahmolla on kuulokkeet päässä ja peliohjain kädessä, ja sen tekstissä todetaan, että videopelien pelaaminen on naistyyppillistä tekemistä. Lisäksi siinä todetaan passiivisaggressiiviseen sävyyn, että miesten pitäisi rakentaa taloja tai lähteä sotaan kuolemaan. Meemi haastaa perinteisen ajatuksen, että videopelit olisivat ensisijaisesti miesten harrastus. Sen sijaan se kääntää asetelman ympäri väittämällä, että pelaaminen on “naistyyppillistä tekemistä”. Meemi on sarkastinen ja sillä luodaan eräänlaista välinpitämättömyyden tunnelmaa, kuin miehillä ei olisi väliä. Näiden edellä mainittujen seikkojen avulla se samalla kritisoi patriarkaalisten rakenteiden kehittämää muuttia miehille, jossa esimerkiksi fyysinen työ ja sodankäynti nähdään maskuliinisena. Koen meemin kuitenkin edustavan ironista misandriaa, jota tukee myös sen saamat kommentit, kuten *“men should go die in wars so we can make video games of those wars for girls to play”*, *“some of you may die, but that is a sacrifice i am willing to make”*, *“exactly. men are supposed to go work and provide and serve smh”* ja *“why do they play so many shooting games? obviously for practice ☹️”*. Kommentit jatkavat ironista sävyä ja leikittelevät välinpitämättömyydellä sekä perinteiseen maskuliinisuuteen liitetyillä rooleilla, kuten työnteolla, elättäjän asemalla ja velvollisuudentunteella.¹¹⁰

Nörttikulttuuri sekä tietokone- ja videopelit ovat toisen aallon femceleihin ja femcelcoreen liitettäviä ominaisuuksia¹¹¹, joten uskon meemin olevan myös kritiikkiä nykyistä pelikulttuuria kohtaan, missä naisia marginalisoidaan, kyseenalaistetaan ja jopa vihataan. Esimerkiksi GamerGate (GG) oli laaja ja kohua herättänyt verkkokampanja, joka alkoi vuonna 2014 videopelikulttuurin sisäisistä kiistoista mutta kehittyi nopeasti organisoiduksi häirintäkampanjaksi erityisesti naispuolisia pelialan vaikuttajia vastaan. Kampanjan kohteiksi joutuivat muun muassa pelisuunnittelija Zoe Quinn ja feministikriitikko Anita Sarkeesian, jotka olivat puhuneet julkisesti pelialan sukupuolittuneista ongelmista, kuten naisvihasta ja seksismistä. Vaikka GG:n kannattajat väittivät puolustavansa sananvapautta ja pelijournalismin etiikkaa, liikehdintään liittyi laajamittaista häirintää, vihapuhetta ja uhkauksia, mukaan lukien tappo- ja raiskausuhkaukset. Kampanja nosti esiin pelialan syvään juurtuneet sukupuoliongelmat ja toi laajempaan keskusteluun naisten kohtaaman verkkohäirinnän. Se osoitti myös, kuinka vaikeaa naispuolisten pelikulttuurivaikuttajien on toimia alalla ilman järjestelmällistä vastarintaa ja uhkailua. GamerGate jäi historian yhtenä

---

¹¹⁰ Rivera & Scholar 2019, 1–9.

¹¹¹ Johanssen & Kay 2024, 9–11.

räikeimmistä esimerkeistä siitä, miten verkkoyhteisöt voivat radikalisoitua ja organisoida naisvihaisia kampanjoita, jotka pyrkivät vaientamaan ja syrjäyttämään naisia pelialalta.¹¹²

Femcel-yhteisöissä esiintyvä ristiriitainen suhtautuminen miehiin ja heteroseksuaalisuuteen näkyy sekä keskusteluissa että meemisisällöissä. Yhteisön jäsenet voivat samaan aikaan ilmaista kaipuuta romanttisiin ja seksuaalisiin suhteisiin miesten kanssa, mutta myös turhautumista ja jopa vihaa patriarkaalisia rakenteita sekä heterosuhteiden epätasapainoa kohtaan. Tämä kaksijakoisuus ilmenee erityisesti ironisessa misandriassa, jossa miehiä koskevaa kriittistä tai vihamielistä retoriikkaa käytetään humoristisessa ja liioittelevassa muodossa. Ironinen misandria toimii kollektiivisena tunteiden purkukanavana, mutta samalla se voi myös vahvistaa käsitystä siitä, että heterosuhteista ei ole ”ulospääsyä”, mikä voi ruokkia pessimististä ajattelua ja turhautumista.

Meemisisällöissä perinteisiä sukupuolirooleja käsitellään usein sarkastisesti, kuten kuvan 15 esimerkissä, jossa videopelien pelaaminen esitetään ”naistyyppillisenä” toimintana ja miehet rinnastetaan sotaan lähtemiseen ja raskaaseen työhön. Tällainen sisältö haastaa maskuliinisuuden vakiintuneet normit, mutta samalla se vahvistaa vastakkainasettelua sukupuolten välillä. Kommenttiketjuissa tämä näkyy sekä miesten vähättelynä että patriarkaalisten odotusten ironisena purkamisena. Toisaalta jotkut yhteisön jäsenet pyrkivät aktiivisesti vapautumaan heteronormatiivisista odotuksista, kun taas toiset kokevat yksinäisyyden ja tahdonvastaisen selibaatin ahdistavana kohtalona. Tämä dynamiikka kuvastaa yhteisön sisäistä jakautuneisuutta ja sitä, miten naiset navigoivat patriarkaalisten rakenteiden ja omien halujensa välimaastossa.

Näiden aiempien seikkojen lisäksi siinä missä miesincelit käyttävät halventavaa termiä "foid" (lyhenne sanoista "female humanoid", eli naispuolinen humanoidi, jolla ei katsota olevan täyttä ihmisarvoa), jotkut femcelit kutsuvat miehiä "moideiksi" samalla periaatteella. Esimerkiksi kommentissa "*I would never lay with a moid, women are for love, moids are for children and nothing else*" miehistä käytetään nimitystä moid ja pyritään tekemään selväksi se, että miehet ovat vain ja ainoastaan lisääntymistä varten, kun taas naiset rakkautta varten. Aineistoni 395 kommentista 28 kommenttia sisälsi sanan moid.

Yhteenvedona voisi todeta, että miesten rooli näyttäytyy ristiriitaisena yhteisön keskusteluissa, ja ne sisältävät sekä heihin liittyvää kaipuuta että vihaa. Meemisisältö, kuten kuva 14,

---

¹¹² Massanari 2017, 334–337.

korostaa tätä kaksijakoisuutta ironisella misandrialla – naiset voivat samanaikaisesti identifioitua miesvihaajiksi mutta silti tuntea vetoa miehiin. Kommenttien perusteella monet femcelit tunnistavat patriarkaatin vaikutuksen heterosuhteisiin, mutta kokevat olevansa siitä riippuvaisia. Keskustelut peilaavat heteronihilististä ajattelua: heteroseksuaalisuus nähdään väistämättömänä mutta myös pettymyksiä tuottavana järjestelmänä. Ironinen misandria ja meemikulttuuri tarjoavat tavan purkaa turhautumista ja käsitellä sukupuolten epätasa-arvoa.

Kirjailija, feministi ja professori bell hooksin teos *Mies tahtoo muuttua* (2020) luo toivoa tulevasta ja tuo vastapainoa yhteisön heteronihilistiselle sisällölle. Teos käsittelee feminismiä patriarkaalisen järjestelmän murtajana: hooksin mukaan se ratkaisee suuren osan miesten ongelmista, ja hän väittää, että miehetkin tahtovat jo muuttua. Alkuperäinen teos on julkaistu vuonna 2004, jolloin asiat olivat vielä jokseenkin toisin – esimerkiksi incel-alakulttuuri ei vielä ollut toksinen, eikä sen nimissä ollut tehty väkivallantekoja.

hooks kuvailee patriarkaattia poliittis-yhteiskunnalliseksi järjestelmäksi. Hän sanoo usein käyttäneensä myös fraasia ”imperialistinen valkoista valtaa kannattava kapitalistinen patriarkaatti” kuvaamaan toisiinsa kytkeytyviä poliittisia järjestelmiä, jotka toimivat kansakuntamme politiikan perustana. hooks toteaa, että näistä järjestelmistä se, josta kaikki opimme kasvaessamme eniten, on patriarkaatin järjestelmä, vaikka emme koskaan tuntuksikaan sanaa, sillä patriarkaaliset sukupuoliroolit annetaan meille lapsina, jonka lisäksi meille annetaan alituista ohjausta siitä, miten parhaiten voimme nämä roolit täyttää.¹¹³

r/femcelgrippysockjail-yhteisön femcelit ja etenkin yhteisön toisen aallon femcelit kapinoivat hiljaisesti patriarkaattia vastaan ja esittävät turhautumisensa niin meemien kuin kommenttiensa kautta. Kohteena ovat miehet, mutta hooks esittää, että myös pojat ja miehet kärsivät tästä järjestelmästä ja sen muovaamista sukupuolirooleista, joita naiset tukevat yhtä lailla, vaikka miehet saavatkin järjestelmältä enemmän palkintoja. Miehillä esimerkiksi kielletään emotionaalisuus (paitsi viha ja raivo), heitä ei pidetä rakastettavina ja heiltä vaaditaan johtajuutta. Hän myös väittää, että patriarkaalinen ideologia aivopesee miehet uskomaan, että heidän on hyödyllistä hallita naisia, vaikka se ei ole totta¹¹⁴. Osa yhteisön femceleistä kärjistää keskustelun vihaan miehiä kohtaan, joka on ymmärrettävää. Tilanne ei tämän avulla muutu parempaan, mutta yhteisön tarkoitus ei olekaan edistää muutosta, vaan

---

¹¹³ hooks 2020, 31–78.

¹¹⁴ Ibid.

ennemminkin olla kanava, jonka kautta purkaa turhautumista ja vihaa, jota he tuntevat patriarkaalista järjestelmää kohtaan.

4 Johtopäätökset

Tässä pro gradu -tutkielmassa tarkasteltiin r/femcelgrippysocjail-yhteisöä, joka on Redditissä toimiva femcel-foorumi. Halusin tällä työllä selvittää tämän yhteisön identiteettien ja dynamiikan rakentumista sekä suhtautumista miehiin sen sisältämien meemien ja keskusteluiden avulla. Tulosten perusteella voidaan todeta, että yhteisön jäsenten identiteetit ovat kahdenlaisia: perinteisiä femceleitä ja toisen aallon femceleitä. Perinteiset femcelit painottavat ulkonäöllisistä aspekteista ja ulkonäköhierarkiasta johtuvaa romanttista ja seksuaalista syrjäytymistä, jonka vuoksi he elävät tahdonvastaisessa selibaatissa. Toisen aallon femcelit puolestaan korostavat muita ominaisuuksia, kuten mielenterveysongelmia tai persoonaan liittyviä haasteita sekä femcelcore-estetiikkaa. Heitä ei kuitenkaan välttämättä voisi kuvailla tahdonvastaisessa selibaatissa eläviksi naisiksi, sillä osa haluaa jättäytyä miessuhteista täysin ja osa kaipaa suhdetta, jossa voi toteuttaa irrationaalista tai dominoivaa käytöstä, eikä täten epätoivoisesti pelkästään kaipaa suhdetta miehen kanssa.

Toisen aallon femceleissä yhdistyy mentalcel-identiteetti (joka keskittyy mielenterveysongelmiin), sad girl -kulttuuri ja dissosiaatio, girlhood, videopelikulttuuri sekä japanilaisen populaarikulttuurin kulutus. Tutkielman alussa avasin yhteisön kuvausta ja siinä mainittava termi, ”yandere”, on erittäin kuvaava sana tälle yhteisölle: ”Yandere-hahmot ovat aluksi rakastavia ja huomaavaisia, mutta heidän rakkautensa voi muuttua pakkomielleiseksi ja johtaa epävakaaseen tai väkivaltaiseen käytökseen. Hahmojen käytöstä ohjaa pelko siitä, että joku muu vie heidän rakastettunsa, ja he ovat valmiita äärimmäisiin tekoihin, kuten sieppaukseen tai murhaan, estääkseen tämän.” Tällaiset hahmot ovat suuria ihailun kohteita yhteisössä, ja monelle vaikuttaa olevan tavoiteltavaa toimia näiden hahmojen kaltaisella tavalla.

Perinteiset femcelit vaikuttavat jääneen yhteisössä vähemmistöön ja enemmän tilaa ottavat toisen aallon femcelit. r/femcelgrippysocjail on kuitenkin näiden kahden identiteetin kohtaamispaikka, joka aiheuttaa keskusteluja siitä, kuka femcel-termiä saa todellisuudessa käyttää. Perinteiset femcelit toimivat portinvartijoina ja yrittävät säilyttää termin määritelmän alkuperäisenä, jonka perimmäisenä ajatuksena on olla tahdonvastaisessa selibaatissa oman epäviehättävän ulkonäön vuoksi. He kutsuvat toisen aallon femceleitä alentavaan sävyyn keskinkertaisiksi ”normotyöiksi”, jotka oikeuttavat huonon käytöksensä ja ”naurettavan” korkeat mahdolliseen puolisoon kohdistuvat standardinsa femcel-identiteetin varjolla. Tältä osin keskustelu oli toisinaan toiseuttavaa ja esiin nousi vahva ”me vastaan he” -asetelma.

Nämä pyrkimykset (estää termin määritelmän muuttuminen) vaikuttavat turhilta, sillä toisen aallon femcelit ovat jo ottaneet termin ja identiteetin haltuunsa. He ovat omaksuneet femcel-identiteetin jopa osin voimaannuttavana elementtinä, sillä osalle ei enää kelpaa ”vain” mies, vaan tietynlainen alistuva mies. Toisaalta myös yksinäisyys korostuu yhteisön julkaisuissa, etenkin kun osa jäsenistä avaa omia elämäntilanteitaan, johon kaipaavat ketä vain kumppanikseen rinnalleen.

Yhteisössä jaetut meemit vaihtelevat sisällöiltään runsaasti kantaaottavista meemeistä humoristisiin ja ironisiin meemeihin. Niitä kuitenkin yhdistää se, että sisältö liittyy lähes aina joko ihmissuhteisiin, miehiin, naisiin tai mielenterveyteen. Pääosin meemit edustavat femcelcore-estetiikkaa, jonka tärkeimpänä ominaisuutena on meemin sisältämä viesti, joka on vakava, mutta tuodaan esille humoristisen ja satiirisen visuaalisuuden värittämänä. Vakavista aiheista humoristisesti ja ironisesti viestiminen on selkeästi yhteisön jäsenten coping mekanismi: tapa purkaa omia ajatuksiaan ja saada sekä tarjota vertaistukea. Samaistuminen on täten yhteisön tärkein tapa luoda yhteisöllisyyttä, jota tapahtuu paljon kommenttiosioissa, mutta myös meemejä ja ajoittaisia yhteisön sisäisiä trendejä toisintavien omien kuvien kautta.

Keskustelut, joissa puhutaan miehistä, sisältävät suurta varianssia aina kaipuusta vihaan ja pakkomielteeseen. Osa yhteisön jäsenistä kaipasi miestä kumppanikseen, osa ilmoitti vihaavansa heitä ja aikovansa pysyä heistä loitolla, kun taas osa osoitti pakkomielleisyyttään ironiseen sävyyn mm. meemien kautta (esim. stalkkaus). Miehiä nimitetään usein tässä yhteisössä moideiksi, joka on suora reaktio miesincel-yhteisöjen käyttämään naisia vastaavaan foid-sanaan. Yhteisössä käydään myös paljon keskustelua heterosuhteisiin liittyvistä sukupuolinormeista ja valtasuhteista, joissa näitä normeja kritisoidaan. Näissä keskusteluissa ja näihin liittyvissä meemeissä korostuu ironinen misandria, joka toimii vastineena naisten kokemaa naisvihaa kohtaan. Naisvihaisen manosfäärin ja siihen kuuluvien incel-yhteisöjen nousun myötä voi olla vaikea uskoa, että mies tahtoo muuttua, kuten hooks on esittänyt¹¹⁵, ja tämä epäusko huokuu r/femcelgrippysockjail-yhteisön sisällöstä.

Mainitsin johdannossa inspiroituneeni tekemään tätä tutkimusta mm. Pauline Harmangen pamfletin *Miksi vihaan miehiä* (2020) ansiosta. Harmange kutsuu itseään misandristiksi, vaikka on naimisissa miehen kanssa. Hän on elävä esimerkki siitä, että miehen kanssa voi muodostaa parisuhteen miessukupuoleen kohdistuvasta ”viha-rakkaussuhteesta” huolimatta.

---

¹¹⁵ hooks 2020, 173.

Juuri tämänkaltaisen ristiriidan myös osa yhteisön jäsenistä toivat esille: he voivat kaivata esimerkiksi seksuaalisia miessuhteita, vaikka tunsivat vihaa miessukupuolta kohtaan. Tällaista ilmiötä voisi selittää pakotetun heteroseksuaalisuuden teoriolla ja sukupuolirooleilla, joihin meidät kasvatetaan. Heteroseksuaalisuus ja miessuhteet voidaan nähdä väistämättöminä, vaikka samalla heteroseksuaalisiin suhteisiin liittyvää epätasa-arvoa haastetaan ja kyseenalaistetaan toisinaan voimakkaasti erilaisilla meemeillä ja keskusteluilla. Toisaalta femcel-yhteisössä kapinoiminen kuitenkin vaivuttaa jäsenet heteronihilistiseen resignaatioon, joka ei edistä muutosta. Harmange kannustaa enemmän naistenväliseen solidaarisuuteen ja vihan sallimiseen.¹¹⁶ Ironista misandriaa sisältävät meemit ja toksinen feminiinisyys toimivat yhteisön jäsenille ns. venttiilinä, jonka kautta he voivat purkaa kokemuksiaan turhautumisesta ja vihasta. Nämä seikat tuovat ajatuksen r/femcelgrippysockjail-yhteisöstä naisten kerhona tai ikuisina pyjamabileinä, missä ajatuksiaan, jopa niitä ”hulluimpia”, saa jakaa vertaistensa kanssa.

Tutkimuksen tekeminen laadullisena osoittautui hankalaksi tutkimuskohteena toimivan yhteisön sisältämän monipuolisen ja -muotoisen aineiston vuoksi. Määrällinen tutkimus antaisi paljon laajemman kuvan yhteisön identiteetin ja dynamiikan rakentumisesta sekä siitä, miten miehistä todellisuudessa, laajemmalla skaalalla, keskustellaan. Yhteisö on hyvin aktiivinen ja sinne tulee jatkuvasti lisää sisältöä, joka aiheuttaa laadulliselle tutkimukselle valinnanvaikeutta aineistonkeruun osalta. Päädyin ottamaan aineistoa kaikkien aikojen suosituimmista sekä aineistonkeruun aikaan ajankohtaisista julkaisuista, jotka mielestäni olivat edustavimpia kuvaamaan yhteisöä. Määrällinen tutkimus mahdollistaisi isomman otoksen ja antaisi mahdollisuuden tehdä yleistävämpiä johtopäätöksiä. Eli jos nyt saisin päättää, tutkimukseni olisi määrällinen ja hyödyntäisin siinä koodausohjelmaa apuna. Braunin ja Clarken (2006) temaattinen analyysi osoittautui kuitenkin erittäin hyödylliseksi, sillä se mahdollisti moniulotteisen käsityksen luomisen femcel-yhteisön sisäisestä dynamiikasta ja identiteetin rakentumisesta, vaikka aineiston rajaus aiheutti hieman päänvaivaa. Menetelmän joustavuus ja selkeys tekivät siitä erityisen sopivan valinnan aineistoni käsittelyyn.

Tulevaisuudessa olisikin kiinnostavaa paneutua syvemmin toisen aallon femceleiden maailmaan ja tutkia femcelcore-estetiikkaa trendinä. Johanssenin ja Kayn (2024) tutkimuksen mukaan femcelcore-sisältöä löytyy jo TikTokista¹¹⁷, mutta onko se levittäytynyt esimerkiksi

---

¹¹⁶ Harmange 2020, 57–65.

¹¹⁷ Johanssen & Kay 2024.

Instagramiin? Tai muuttuuko sen sisältö tulevaisuudessa heteronihilismistä toiveikkuuteen tai jopa aktivismiin? Tällaiset tutkimukset valottavat nuorten naisten ajatusmaailmaa ja auttavat ymmärtämään heidän kokemuksiaan yksilökeskeisessä nyky-yhteiskunnassa.

Lähteet

Aineisto

Tutkimuksen primääriaineisto koostuu Redditissä toimivan r/femcelgrippysockjail-yhteisön julkaisuista, jotka sisältävät 17 keskustelunaloitusta ja 395 kommenttia. Aineisto on kerätty aikavälillä 11.11.2024-13.2.2025. (Aineisto tekijän hallussa).

Kirjallisuus

- Adams, Julianne. (2022). *The Quirky Intimacy of Femme Mental Health Memes*. *Feminist Media Studies* 22 nro 7, 1712–1728. <https://doi.org/10.1080/14680777.2021.1901761>.
- Anderson, Katie Elson. (2015). *Ask Me Anything: What Is Reddit?* *Library Hi Tech News* 32 nro. 5, 8–11. <https://doi.org/10.1108/LHTN-03-2015-0018>.
- Braun, Virginia & Clarke, Victoria. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. *Qualitative Research in Psychology* 3 nro 2, 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Braun, Virginia & Clarke, Victoria. (2021). *Thematic Analysis: A Practical Guide*. 1st edition. Thousand Oaks: SAGE Publications.
- Bright, Jonathan. (2018). *Explaining the emergence of political fragmentation on social media: The role of ideology and extremism*. *Journal of Computer-Mediated Communication* 23 nro 1, 17–33.
- Butler, Judith. (1999). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. 10th anniversary edition. New York: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203902752>.
- Cottee, Simon. (2021). *Incel (E)Motives: Resentment, Shame and Revenge*. *Studies in Conflict and Terrorism* 44 nro 2, 93–114. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1822589>.
- DiFranzo, Dominico, & Gloria-Garcia, Kristine. (2017). *Filter bubbles and fake news*. *XRDS: Crossroads, The ACM Magazine for Students* 23 nro 3, 32–35.
- Eisenbeis, Richard. *Kotaku: How to Identify Popular Japanese Character Types*. 20.8.2013. <https://kotaku.com/how-to-identify-popular-japanese-character-types-1169085239>
- Evans, Hannah Rae & Lankford, Adam. (2024). *Femcel Discussions of Sex, Frustration, Power, and Revenge*. *Archives of Sexual Behavior* 53 nro 3, 917–30. <https://doi.org/10.1007/s10508-023-02796-z>.
- FandomWire: Tatsuki Fujimoto’s Obsession with “Domineering and irrational women” in Chainsaw Man had the Most Absurd Origin Story. 16.11.2024.

- <https://fandomwire.com/tatsuki-fujimotos-obsession-with-domineering-and-irrational-women-in-chainsaw-man-had-the-most-absurd-origin-story/>
- Farrell, Tracie, Fernandez, Miriam, Novotny, Jakub & Alani, Harith. (2019). Exploring Misogyny across the Manosphere in Reddit. Proceedings of the 10th ACM Conference on Web Science, 87–96. New York: ACM. <https://doi.org/10.1145/3292522.3326045>.
- Freedman, Gili, Powell, Darcey N., Le, Benjamin & Williams, Kipling D. (2024). “Emotional Experiences of Ghosting.” *The Journal of Social Psychology* 164 nro 3, 367–86. <https://doi.org/10.1080/00224545.2022.2081528>.
- Ging, Debbie. (2017). *Alphas, Betas, and Incels: Theorizing the Masculinities of the Manosphere*. *Men and Masculinities* 22 nro 4, 638–657. <https://doi.org/10.1177/1097184X17706401>.
- Gothard, Kelly C. (2020). *Exploring Incel Language and Subreddit Activity on Reddit*. UVM Honors College Senior Theses.
- Hardy, James & Stewart, Christopher. Gore and violent extremism: How extremist groups exploit ‘gore’ sites to view and share terrorist material. Institute for Strategic Dialogue. 29.6.2023. https://www.isdglobal.org/digital_dispatches/gore-and-violent-extremism-how-extremist-groups-exploit-gore-sites-to-view-and-share-terrorist-material/
- Harmange, Pauline. (2021). *Miksi vihaan miehiä*. Suom. Saana Rusi. Helsinki: S&S.
- Hazel, June. Femcel memes and resistance within meme subcultures. Meme Studies Research Network. 1.4.2023. <https://memestudiesrn.wordpress.com/2023/04/01/femcel-memes-and-resistance-within-meme-subcultures/>
- Helm, Brenna, Scrivens, Ryan, Holt, Thomas J., Chermak, Steve & Frank, Richard. (2022). Examining Incel Subculture on Reddit. *Journal of Crime & Justice* 47 nro 1, 27–45. (2024). <https://doi.org/10.1080/0735648X.2022.2074867>.
- Hoffman, Bruce, Ware, Jacob & Shapiro, Ezra. (2020). *Assessing the threat of incel violence*. *Studies in Conflict & Terrorism* 43 nro 7, 565–587. <https://doi.org/10.1080/1057610X.2020.1751459>.
- hooks, bell. (2020). *Mies tahtoo muuttua – Miehet, maskuliinisuus ja rakkaus*. Suom. Tapani Kilpeläinen & Eurooppalaisen filosofian ry. Tampere: niin & näin. <https://thestrand.ca/the-internet-is-redefining-the-term-girlhood/>

- Hunnicut, Gwen. (2009). *Varieties of Patriarchy and Violence Against Women: Resurrecting 'Patriarchy' as a Theoretical Tool*. *Violence against Women* 15 nro 5, 553–73.
<https://doi.org/10.1177/1077801208331246>.
- Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa.
 Tutkimuseettisen neuvottelukunnan HTK-ohje. (2023). Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023.
- Jaki, Sylvia, De Smedt, Tom, Gwózdź, Maja, Panchal, Rudresh, Rossa, Alexander, & De Pauw, Guy. (2019). *Online hatred of women in the Incels. me forum: Linguistic analysis and automatic detection*. *Journal of Language Aggression and Conflict* 7 nro 2, 240–268.
- Jeffreys, Sheila. (1993). *The Lesbian Heresy*. 1st edition. North Melbourne: Spinifex Press.
- Johanssen, Jacob & Kay, Jilly Boyce. (2024). *From Femcels to 'Femcelcore': Women's Involuntary Celibacy and the Rise of Heteronihilism*. *European Journal of Cultural Studies*. <https://doi.org/10.1177/13675494241293731>.
- Kay, Jilly Boyce. (2022). *Abject Desires in the Age of Anger: Incels, Femcels and the Gender Politics of Unfuckability*. Teoksessa: *Imagining "We" in the Age of "I"*, Harrod, Mary, Leonard, Suzanne & Negra, Diane. Vol. 1, 29-46.
- Kay, Jilly Boyce. (2024). *The Reactionary Turn in Popular Feminism*. *Feminist Media Studies*, 1–18. <https://doi.org/10.1080/14680777.2024.2393187>.
- Know Your Meme: Dakimakura / Waifu Body Pillow.
<https://knowyourmeme.com/memes/subcultures/dakimakura-waifu-body-pillow>
- Know Your Meme: Misandry. <https://knowyourmeme.com/memes/misandry>
- Lambert, Eric G., Smith, Brad, Geistman, James, Cluse-Tolar, Jerry & Jiang, Shanhe. (2013). *Do Men and Women Differ in Their Perceptions of Stalking: An Exploratory Study Among College Students*. Teoksessa: *Perspectives on Stalking: Victims, Perpetrators, and Cyberstalking* (2015).
- Lee, Dana. *The Strand: The internet is redefining the term 'girlhood*. 18.10.2023.
- Literat, Ioana. (2021). *Memes in the Time of Corona: An Autoethnographic Visual Essay on Memes as Relational Resources during the COVID-19 Pandemic*. *Visual Studies* Abingdon, England 36 nro 2, 116–23.
<https://doi.org/10.1080/1472586X.2021.1911678>.
- Malkki, Leena, Sallamaa, Daniel, Saarinen, Juha & Eerola, Sami. (2021). *Ekstremistinen puhe verkossa ja uutismediassa*. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2021:20.

- Manne, Kate. (2017). *Down Girl : The Logic of Misogyny*. New York: Oxford University Press.
- Massanari, Adrienne L. (2015). *Participatory Culture, Community, and Play : Learning from Reddit*. New York: Peter Lang.
- McCracken, Allison, Cho, Alexander, Stein, Louisa & Neill Hoch, Indira. (2020). *A Tumblr Book: Platform and Cultures*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
<https://doi.org/10.3998/mpub.11537055>.
- Milner, Ryan M. (2016). *The World Made Meme: Public Conversations and Participatory Media*. MIT Press.
- Moonshot Team. *Incels: A Guide to Symbols and Terminology*. 2020.
- Mähkä, Rami, Saarikoski, Petri & Peltonen, Jenna. (2022). “Meemien kulttuurihistoriallinen tutkimus.” Teoksessa: *Kulttuurihistorian tutkimus. Lähteistä menetelmien tulkintaan*. Turku: Kulttuurihistorian seura.
- Naslund, John A., Aschbrenner, Kelly A., Marsch, Lisa A., & Bartels, Stephen J. (2016). *The Future of Mental Health Care: Peer-to-Peer Support and Social Media*. *Epidemiology and Psychiatric Sciences* 25 nro 2, 113–22.
<https://doi.org/10.1017/S2045796015001067>.
- New America: Red Pill to Black Pill. <https://www.newamerica.org/political-reform/reports/misogynist-incels-and-male-supremacism/red-pill-to-black-pill/>
- Nezlek, John B & Derks, Peter. (2001). *Use of Humor as a Coping Mechanism, Psychological Adjustment, and Social Interaction*. *Humor (Berlin, Germany)* 14 nro 4, 395–413. <https://doi.org/10.1515/humr.2001.011>.
- Oliver, Kelly. (2017). *The Male Gaze Is More Relevant, and More Dangerous, than Ever*. *New Review of Film and Television Studies* 15 nro 4, 451–55.
<https://doi.org/10.1080/17400309.2017.1377937>.
- Pariser, Eli. (2011). *The filter bubble: What the internet is hiding from you*. London: Penguin UK.
- Pizzimenti, Debora Maria & Penna, Assunta (2024). *Excluded. A Digital Ethnographic Investigation on the Femcel Community*. *Italian Sociological Review* 14 nro 10S, 765–86. <https://doi.org/10.13136/v14i10S.729>.
- Powell, Anastasia & Henry, Nicola. (2017). *Sexual Violence in a Digital Age*. 1st edition. London: Palgrave Macmillan UK. <https://doi.org/10.1057/978-1-137-58047-4>.
- Ribeiro, Manoel Horta, Blackburn, Jeremy, Bradlyn, Barry, De Cristofaro, Emiliano, Stringhini, Gianluca, Long, Summer, Greenberg, Stephanie & Zannettou, Savvas.

- (2020). *The Evolution of the Manosphere Across the Web*.
<https://doi.org/10.48550/arxiv.2001.07600>.
- Rich, Adrienne Cecile. (1980). Compulsory Heterosexuality and Lesbian Existence. *Journal of Women's History* 15 nro 3 (2003), 11–48. <https://doi.org/10.1353/jowh.2003.0079>.
- Ringrose, Jessica & Lawrence, Emilie. (2018). *Remixing misandry, manspreading, and dick pics: networked feminist humour on Tumblr*. *Feminist Media Studies* 18 nro 4, 686–704, <https://doi.org/10.1080/14680777.2018.145035>
- Rivera, Ashley & Scholar, Jonas. (2020). *Traditional Masculinity: A Review of Toxicity Rooted in Social Norms and Gender Socialization*. *Advances in Nursing Science* 43 nro 1, 1–10. <https://doi.org/10.1097/ANS.0000000000000284>.
- Rossi, Leena-Maija. (2011). 'HAPPY' AND 'UNHAPPY' PERFORMATIVES: *Images and Norms of Heterosexuality*. *Australian Feminist Studies* 26 nro 67, 9–23.
<https://doi.org/10.1080/08164649.2011.546325>.
- Räsänen, Petri. *Uusliberalismi ja lupaus vapaudesta*. niin & näin. *Filosofinen aikakauslehti* nro 4 (2007), 99–107. Tampere.
- Shane, Charlotte. Medium: *The Meme-ification of Misandry*. 5.8.2015.
<https://medium.com/matter/the-meme-ification-of-misandry-3b0c95ad51f5>
- Shifman, Limor. (2014). *Memes in Digital Culture*. Cambridge: MIT Press.
- Speckhard, Anne, Ellenberg, Molly, Morton, Jesse, & Ash, Alexander. (2021). *Involuntary celibates' experiences of and grievance over sexual exclusion and the potential threat of violence among those active in anonline incel forum*. *Journal of Strategic Security* 14 nro 2, 89–121. <https://doi.org/10.5038/1944-0472>.
- Sugiura, Lisa. (2021). *The Incel Rebellion: The Rise of the Manosphere and the Virtual War Against Women*. 1st edition. Bingley: Emerald Publishing Limited.
<https://doi.org/10.1108/9781839822544>.
- Taylor, Jim. BBC News: *The woman who founded the incel movement*. 30.8.2018.
<https://www.bbc.com/news/world-us-canada-45284455>
- Thébaud, Sarah, Kornrich, Sabino & Ruppner, Leah. (2021). *Good Housekeeping, Great Expectations: Gender and Housework Norms*. *Sociological Methods & Research* 50, nro. 3, 1186–1214. <https://doi.org/10.1177/0049124119852395>.
- Thelandersson, Fredrika. (2018). *Social media, sad girls and the normalization of sad states of being*. *Capacious: Journal for Emerging Affect Inquiry* 2 nro 1, 1–21.

- Thelandersson, Fredrika. (2022). *21st Century Media and Female Mental Health: Profitable Vulnerability and Sad Girl Culture*. 1st ed. Cham: Springer Nature.
<https://doi.org/10.1007/978-3-031-16756-0>.
- Tiessalo, Paula. Yle: Kanadalaiset tutkijat: Myytti miehestä aina halukkaana seksipetona on väärä, ja se rajoittaa miesten seksuaalisuutta. 7.8.2019. <https://yle.fi/a/3-10910574>
- Turtiainen, Riikka & Östman, Sari. (2013). Verkkotutkimuksen eettiset haasteet: Armi ja anoreksia. Otteita verkosta– Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät. Toim. Laaksonen, Salla-Maaria, Matikainen, Janne & Tikka, Minttu. Tampere: Vastapaino, 49-67.
- Vaahensalo, Elina. (2021). *Samanlaista toiseuttamista, erilaisia Toisia: Toiseuttavan verkkokeskustelun muodot anonyymeissä suomenkielisissä keskustelukulttuureissa*. Media & Viestintä 44 nro 3, 1–29. <https://doi.org/10.23983/mv.111507>.
- Vainikka, Eliisa. (2019). *Naisvihan tunneyhteisö - Anonymisti esitettyä verkkovihaa Ylilaudan ihmissuhdekeskusteluissa*. Media & viestintä 42, nro 1.
<https://doi.org/10.23983/mv.80179>
- Van Brunt, Brian, & Taylor, Chris. (2020). *Understanding and Treating Incels; Case studies, guidance, and treatment of violence risk in the involuntary celibate community*. Routelage. <https://doi.org/10.4324/9780367824396>.
- Walby, Sylvia. (1990). *Theorizing Patriarchy*. Oxford: Basil Blackwell.
- Ward, Fiona. Glamour: *What are femcels? The truth about the internet subculture*. 1.3.2023
<https://www.glamourmagazine.co.uk/article/what-are-femcels>
- Wason, Peter C. (1968). *Reasoning about a rule*. Quarterly Journal of Experimental Psychology 20 nro 3, 273–281.
- Yeo, Amanda. Mashable: LiveLeak is finally dead after 15 years. 6.5.2021.
<https://mashable.com/article/liveleak-dead-shut-down>